

I

(Seadusandlikud aktid)

MÄÄRUSED

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS (EL) nr 223/2014,

11. märts 2014,

mis käsitleb Euroopa abifondi enim puudustkannatavate isikute jaoks

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

umbes 4 miljonit rohkem kui eelnenud aastal. Vaesus ja sotsiaalne tõrjutus ei ole aga liidus ühetaoliselt jaotunud ja olukorra tõsidus erineb liikmesriigiti.

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikli 175 lõiget 3,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut,

olles edastanud seadusandliku akti eelnõu liikmesriikide parlamentidele,

võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamust ⁽¹⁾,

võttes arvesse Regioonide Komitee arvamust ⁽²⁾,

toimides seadusandliku tavamenetluse kohaselt ⁽³⁾

ning arvestades järgmist:

(1) Kooskõlas Euroopa Ülemkogu 17. juuni 2010. aasta järeldustega, millega võeti vastu liidu aruka, jätkusuutliku ja kaasava majanduskasvu strateegia (strateegia „Euroopa 2020“), on liit ja liikmesriigid seadnud endale eesmärgiks vähendada 2020. aastaks vähemalt 20 miljoni võrra nende inimeste arvu, kes elavad vaesuse ja sotsiaalse tõrjutuse ohus. Sellest hoolimata elas 2011. aastal vaesuse või sotsiaalse tõrjutuse ohus peaaegu neljandik liidu elanikkonnast (119,82 miljonit inimest), mis on

(2) Nende inimeste arv, kes kannatavad liidus materiaalse puuduse või isegi tõsise materiaalse puuduse all, suureneb ning 2011. aastal elas peaaegu 8,8 % liidu kodanikest tõsise materiaalse ilmajäetuse tingimustes. Sageli on need inimesed ka liiga tõrjutud, et saada kasu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1303/2013 ⁽⁴⁾ ja eelkõige Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1304/2013 ⁽⁵⁾ kohastest tööturule tagasitoomise meetmetest.

(3) Liikmesriigid ja komisjon peaksid võtma asjakohaseid meetmeid, et hoida ära igasugust diskrimineerimist, ning tagama naiste ja meeste võrdõiguslikkuse ning soolise mõõtmelise järjepideva arvessevõtmise enim puudustkannatavate isikute jaoks loodud fondi (edaspidi „abifond“) ettevalmistamise, kavandamise, juhtimise, elluviimise, seire ja hindamise igas etapis, teavituskampaaniates ja teadlikkuse suurendamise meetmetes ning parimate tavade vahetamisel.

(4) Euroopa Liidu lepingu (ELi leping) artiklis 2 on rõhutatud, et liit rajaneb sellistel väärtustel nagu inimväärikuse austamine, vabadus, demokraatia, võrdsus, õigusriik ja inimõiguste, kaasa arvatud vähemuste hulka kuuluvate isikute õiguste austamine.

⁽¹⁾ ELT C 133, 9.5.2013, lk 62.

⁽²⁾ ELT C 139, 17.5.2013, lk 59.

⁽³⁾ Euroopa Parlamendi 25. veebruari 2014. aasta seisukoht (Euroopa Liidu Teatajas seni avaldamata) ja nõukogu 10. märtsi 2014. aasta otsus.

⁽⁴⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 17. detsembri 2013. aasta määrus (EL) nr 1303/2013, millega kehtestatakse ühissätteid Euroopa Regionaalarengu Fondi, Euroopa Sotsiaalfondi, Ühtekuuluvusfondi, Euroopa Maaelu Arengu Euroopa Põllumajandusfondi ning Euroopa Merendus- ja Kalandusfondi kohta, nähakse ette üldsätteid Euroopa Regionaalarengu Fondi, Euroopa Sotsiaalfondi, Ühtekuuluvusfondi ja Euroopa Merendus- ja Kalandusfondi kohta ning tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrus (EÜ) nr 1083/2006 (ELT L 347, 20.12.2013, lk 320).

⁽⁵⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 17. detsembri 2013. aasta määrus (EL) nr 1304/2013, mis käsitleb Euroopa Sotsiaalfondi ja millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrus (EÜ) nr 1081/2006 (ELT L 347, 20.12.2013, lk 470).

- (5) ELi lepingu artiklis 6 on rõhutatud, et liit tunnustab Euroopa Liidu põhiõiguste hartas sätestatud õigusi, vabadusi ja põhimõtteid.
- (6) Euroopa Liidu toimimise lepingu (ELi toimimise leping) artiklis 174 on sätestatud, et selleks, et edendada oma igakülgset harmoonilist arengut, töötab liit välja ja rakendab meetmeid majandusliku, sotsiaalse ja territoriaalse ühtekuuluvuse tugevdamiseks.
- (7) Abifond peaks tugevdama sotsiaalset ühtekuuluvust, aidates kaasa vaesuse vähendamisele ja viimaks ka vaesuse kõige raskemate vormide kaotamisele liidus, toetades riiklike kavasad, millega antakse mitterahalist abi toidupuuduse ja tõsise materiaalse ilmajätuse leevendamiseks ja/või aidatakse kaasa enim puudustkannatavate isikute sotsiaalsele kaasamisele. Abifond peaks pakkuma leevendust selliste sotsiaalse tõrjutuse seisukohast kõige tõsisemate äärmise vaesuse vormide puhul, nagu kodutus, laste vaesus ja toidupuudus.
- (8) Abifond ei ole mõeldud asendada liikmesriikide riiklikku poliitikat vaesuse ja sotsiaalse tõrjutuse vastu võitlemiseks, sh eelkõige poliitikasuundi, mille eesmärk on ennetada ebasoodsas olukorras ja madala sissetulekuga elanikerühmade marginaliseerumist ning hoida ära vaesuse ja sotsiaalse tõrjutuse ohu suurenemist.
- (9) ELi toimimise lepingu artikli 317 raames ja koostöös liikmesriikidega toimuva eelarve täitmise kontekstis tuleks täpsustada tingimusi, mis peavad olema täidetud, et komisjon saaks täita oma kohustusi liidu üldeelarve täitmisel, samuti tuleks määrata kindlaks liikmesriikide koostöökohustused. Need tingimused peaksid võimaldama komisjonil veenduda, et liikmesriigid kasutavad abifondi õiguspäraselt ja nõuetekohaselt ning kooskõlas usaldusväärse finantsjuhtimise põhimõttega, nagu see on määratletud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EL, Euratom) nr 966/2012 ⁽¹⁾ (edaspidi „finantsmäärus“).
- (10) Need sätted tagavad, et toetatavad tegevused on kooskõlas kohaldatava liidu ja asjassepuutuva riigi õigusega, millega käesolevat määrust otseselt või kaudselt rakendatakse, ning poliitikaga, eelkõige seoses enim puudustkannatavatele isikutele jaotatava toidu ohutusega ja/või ohutusega esmase materiaalse abi jagamisel.
- (11) Abifondi assigneeringute eraldamisel liikmesriikidele aastatel 2014–2020 võetakse võrdsel määral arvesse Eurostati andmete alusel hinnatavaid näitajaid tõsise materiaalse ilmajätuse all kannatava elanikkonna kohta ning sellistes leibkondades elava elanikkonna kohta, mille tööhõive on väga madal. Lisaks võetakse rahaliste vahendite jaotamisel arvesse liikmesriikide eri viise enim puudustkannatavate isikute abistamiseks. Sellegipoolest tuleks igale liikmesriigile programmitöö perioodiks 2014–2020 eraldada vähemalt 3 500 000 eurot, et tagada rakenduskavale piisavad vahendid.
- (12) Liikmesriigile abifondist antavad eraldised tuleks maha arvata liikmesriigile struktuurifondidest antavatest eraldistest.
- (13) Liikmesriikide rakenduskavades peaks olema määratletud ja põhjendatud, milliste toidu- ja/või materiaalse ilmajätuse vormidega tegeletakse ja/või millist sotsiaalse kaasamise meetet toetatakse, samuti tuleks kirjeldada enim puudustkannatavatele isikutele fondi toetusest riiklike kavade kaudu antava abi vorme. Rakenduskava peaks hõlmama ka elemente, millega tagatakse rakenduskavade tulemuslik ja tõhus elluviimine.
- (14) Liidus esineb suur toidupuudus kõrvuti toidu raiskamisega. Sellega seoses tuleks abifondi kaudu hõlbustada asjakohasel juhul toiduannetuste tegemist. See ei mõjuta aga vajadust kaotada olemasolevad tõkked, et ergutada ülekülluses olevate toiduainete annetamist toidupuuduse vastu võitlemiseks.
- (15) Abifondist rahastatavate tegevuste tõhusa ja tulemusliku rakendamise tagamiseks peaksid liikmesriigid soodustama asjakohasel juhul koostööd piirkondlike ja kohalike ametiasutuste ning kodanikuühiskonda esindavate ühenduste vahel, samuti edendama kõikide abifondist rahastatavate tegevuste kavandamise ja elluviimisega seotud poolte osalemist.
- (16) Abifondi tulemuslikkuse suurendamiseks, eelkõige riigisestse olude võimaliku muutumise arvessevõtmiseks, on asjakohane ette näha menetlus rakenduskava võimalikuks muutmiseks.
- (17) Selleks et eri vajadusi kõige tulemuslikumal ja asjakohasemal viisil rahuldada ning luua side enim puudustkannatavate isikutega, tuleks kohaldada partnerluspõhimõtet.

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. oktoobri 2012. aasta määrus (EL, Euratom) nr 966/2012, mis käsitleb Euroopa Liidu üldeelarve suhtes kohaldatavaid finantseeskirju ning millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrus (EÜ, Euratom) nr 1605/2002 (ELT L 298, 26.10.2012, lk 1).

- (18) Kogemuste ja parimate tavade vahetamine loob märkimisväärse lisaväärtuse, sest nii soodustatakse vastastikust õppimist. Komisjon peaks soodustama ja edendama kogemuste ja parimate tavade vahetamist, püüdes samal ajal saavutada koostoiimet abifondiga seotud fondide, eelkõige Euroopa Sotsiaalfondi (ESF) kontekstis toimuva parimate tavade vahetamisega.
- (19) Rakenduskavade elluviimisel tehtud edusammude seireks peaksid liikmesriigid koostama ja esitama komisjonile rakendamise aasta- ja lõpparuande. See peaks tagama olulise ja ajakohastatud teabe kättesaadavuse rakenduskavade tarvis. Samal eesmärgil peaks komisjon korraldama iga liikmesriigiga kord aastas rakenduskava läbivaatamise, kui nad ei ole leppinud kokku teisiti. Seiresse tuleks sobival viisil kaasata asjaomased sidusrühmad.
- (20) Selleks et parandada iga rakenduskava kvaliteeti ja ülesehitust ning hinnata abifondi tulemuslikkust ja tõhusust, tuleks korraldada eel- ja järelhindamisi. Nimetatud hindamised peaksid tuginema asjaomastel andmetel ning järelhindamisi peaksid asjakohasel juhul täiendama uuringud rakenduskava raames abi saanud enim puudustkannatavate isikute kohta ja vajaduse korral programmitöö perioodil läbi viidud hindamised. Hindamisel tuleks ühtlasi tagada lõppsaaajate eraelu puutumatus ning hindamise käigus ei tohiks enim puudustkannatavaid isikuid häbimärgistada. Seoses sellega tuleks täpsustada liikmesriikide ja komisjoni ülesanded.
- (21) Abifondi hindamisel ja hindamismetoodika väljatöötamisel tuleks arvesse võtta asjaolu, et puudus on keeruline ja mitmetahuline mõiste.
- (22) Kodanikel on õigus teada, kuidas liidu rahalisi vahendeid kasutatakse ja millised on tulemused. Abifondi saavutusi käsitleva teabe ulatuslikuks levitamiseks ning selleks, et tagada rahastamisvõimaluste juurdepääsetavus ja läbipaistvus, tuleks kehtestada üksikasjalikud eeskirjad teabe- ja teabevahetusmeetmete kohta, eelkõige toetusesaajate, liikmesriikide ja vajaduse korral ka kohalike ja piirkondlike ametiasutuste kohustuste kohta.
- (23) Kohaldatakse liidu õigust, mis käsitleb üksikisikute kaitset isikuandmete töötlemisel ja selliste andmete vaba liikumist, eelkõige Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 95/46/EÜ⁽¹⁾.
- (24) Et tagada liidu vahendite mitmekordistav mõju, tuleb kehtestada abifondist rahastatavate rakenduskavade maksimaalne kaasrahastamismäär. Samuti tuleks arvesse võtta ajutiste eelarveprobleemidega silmitsi seisvate liikmesriikide olukorda.
- (25) Abifondiga seotud rahastamiskõlblikkuse perioodi, tegevuste ja kulude suhtes tuleks kogu liidus kohaldada ühtseid, lihtsaid ja õiglasi eeskirju. Rahastamiskõlblikkuse tingimustes tuleks kajastada abifondi eesmärkide ja sihtühmade eripära, eelkõige tegevuste rahastamiskõlblikkuse asjakohaste ja lihtsustatud tingimuste, toetuseliikide ning tagasimaksmise eeskirjade ja tingimuste kaudu.
- (26) Võttes arvesse pakkumiskutsete esitamise tähtaega, käesoleva määruse vastuvõtmiseks kuluvat aega ja rakenduskavade ettevalmistamiseks kuluvat aega, tuleks kehtestada eeskirjad, mis võimaldavad sujuvat üleminekut ja hoiavad ära toiduabi katkemise. Selleks on asjakohane käsitada rahastamiskõlblikena kulusid, mis on tekkinud alates 1. detsembrist 2013.
- (27) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EL) nr 1308/2013⁽²⁾ nähakse ette, et riikliku sekkumise raames kokku ostetud tooteid võib võõrandada, tehes need kättesaadavaks liidus enim puudustkannatavatele isikutele toiduabiprogrammi raames, kui see on asjakohase programmiga ette nähtud. Kuna asjaoludest sõltuvalt võib toidu hankimine kõnealuste toodete kasutamise, töötlemise või müügi teel olla majanduslikult kõige soodsam lahendus, on asjakohane selline võimalus käesolevas määruses ette näha. Kõnealuste toodetega tehtud tehingutest saadud summasid tuleks kasutada enim puudustkannatavate isikute hüvanguks. Neid summasid ei tohiks kasutada programmi liikmesriikidepoolse kaasrahastamiskohustuse vähendamiseks. Selleks et tagada kõnealuste toodete ja nendest saadava tulu võimalikult tulemuslik kasutamine, peaks komisjon võtma määruse (EL) nr 1308/2013 kohaselt vastu rakendusaktid, millega kehtestatakse menetlused, mille alusel võib enim puudustkannatavate isikute abiprogrammi rakendamise eesmärgil kõnealuseid tooteid kasutada, töödelda või müüa.
- (28) Kindlaks tuleb määrata nende meetmete liigid, mida võib komisjoni ja liikmesriikide algatusel võtta abifondist rahastatava tehnilise abi raames. Komisjon peaks sel eesmärgil konsulteerima nii liikmesriikide kui ka liidu tasandi partnerorganisatsioonide esindajatega.

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. oktoobri 1995. aasta direktiiv 95/46/EÜ üksikisikute kaitse kohta isikuandmete töötlemisel ja selliste andmete vaba liikumise kohta (EÜT L 281, 23.11.1995, lk 31).

⁽²⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 17. detsembri 2013. aasta määrus (EL) nr 1308/2013, millega kehtestatakse põllumajandustoodete ühine turukorraldus ning millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrused (EMÜ) nr 922/72, (EMÜ) nr 234/79, (EÜ) nr 1037/2001 ja (EÜ) nr 1234/2007 (ELT L 347, 20.12.2013, lk 671).

- (29) Vastavalt koostöös liikmesriikidega toimuva eelarve täitmise põhimõttele peaksid kavade juhtimise ja kontrolli eest vastutama liikmesriigid ja komisjon. Liikmesriigid peaksid kandma oma rakenduskavade elluviimise ja kontrolli eest oma juhtimis- ja kontrollisüsteemide kaudu esmavastutust.
- (30) Liikmesriigid peaksid kehtestama piisavad meetmed, et tagada oma juhtimis- ja kontrollisüsteemide nõuetekohane struktuur ja toimimine ning seeläbi ka abifondi õiguspärane ja nõuetekohane kasutamine. Seepärast tuleks kindlaks määrata liikmesriikide kohustused, mis on seotud rakenduskavade juhtimis- ja kontrollisüsteemidega ning eeskirjade eiramise ja liidu õiguse rikkumise ennetamise, avastamise ja kõrvaldamisega.
- (31) Liikmesriigid peaksid täitma juhtimise, kontrolli ja auditeerimisega seotud kohustusi ning võtma enda kanda vastutuse käesolevas määruses ja finantsmääruses sätestatud eeskirjadest, mis käsitlevad liikmesriikidega koostöös toimuvat eelarve täitmist. Liikmesriigid peaksid tagama, et kooskõlas käesolevas määruses sätestatud tingimustega on abifondiga seotud kaebuste menetlemiseks kehtestatud tõhus kord. Kooskõlas subsidiaarsuse põhimõttega peaksid liikmesriigid komisjoni taotlusel uurima komisjonile esitatud kaebusi, mille lahendamine on reguleeritud nende kehtestatud korras, ja teavitama komisjoni taotluse korral ka uurimise tulemustest.
- (32) Liikmesriigid peaksid määrama iga rakenduskava jaoks korraldusasutuse, sertifitseerimisasutuse ja oma tegevuses sõltumatu auditeerimisasutuse. Et liikmesriikidel oleks kontrollisüsteemide kehtestamisel rohkem paindlikkust, on kohane ette näha võimalus, et sertifitseerimisasutuse ülesandeid täidab korraldusasutus. Liikmesriikidel peaks olema ka võimalus määrata vahendusasutused, mis täidavad mõningaid korraldusasutuse või sertifitseerimisasutuse ülesandeid. Sellisel juhul peaksid liikmesriigid sätestama selgelt nende vastavad vastutusosalad ja ülesanded.
- (33) Korraldusasutus kannab peamist vastutust abifondi tulemusliku ja tõhusa rakendamise eest ning tema täita oleks seega suur hulk ülesandeid, mis on seotud rakenduskava juhtimise ja seire, finantsjuhtimise ja kontrolliga ning projektide väljavalimisega. Seega tuleks käesolevas määruses sätestada korraldusasutuse vastutus ja ülesanded.
- (34) Sertifitseerimisasutus peaks koostama maksetaotlused ja esitama need komisjonile. Sertifitseerimisasutus peaks koostama raamatupidamise aastaaruande, milles tõendatakse selle terviklikkust, täpsust ja õigsust ning seda, et arvestuskannetesse kantud kulud on vastavuses liidu ja riigisiseste eeskirjadega. Käesolevas määruses tuleks sätestada sertifitseerimisasutuse vastutus ja ülesanded.
- (35) Auditeerimisasutus peaks tagama, et auditeeritakse juhtimis- ja kontrollisüsteeme, sobivat tegevusvalimit ning raamatupidamise aastaaruandeid. Käesolevas määruses tuleks sätestada auditeerimisasutuse vastutus ja ülesanded. Deklareeritud kulude auditeerimist tuleks läbi viia tegevuste esindusliku valimi raames, et tulemusi oleks võimalik ekstrapoleerida. Üldjuhul tuleks usaldusväärse esindusliku valimi saamiseks kasutada statistilist valimimeetodit. Auditeerimisasutustel peaks olema võimalik kasutada nõuetekohaselt põhjendatud asjaoludel ka mittestatistilist valimimeetodit või substantiivse testimise meetodit, kui käesolevas määruses sätestatud tingimused on täidetud.
- (36) Selleks et võtta arvesse abifondi juhtimis- ja kontrollisüsteemide eriomast korraldust ning vajadust tagada proportsionaalne lähenemisviis, tuleks korraldus- ja sertifitseerimisasutuse määramise kohta kehtestada erisätted. Tarbetu halduskoormuse vältimiseks peaks eelkontroll, mille käigus hinnatakse vastavust käesolevas määruses osutatud määramise kriteeriumidele, piirduma korraldus- ja sertifitseerimisasutusega. Määramise puhul ei tohiks nõuda, et komisjon peab selle heaks kiitma. Kui määramise kriteeriumidest kinnipidamise kontrollimisel kontrolli ja auditeerimise korra alusel selgub, et kriteeriumidest ei ole kinni peetud, tuleks võtta parandusmeetmeid ja vajaduse korral määramine lõpetada.
- (37) Ilma et see piiraks komisjoni volitusi finantskontrolli alal, tuleks käesoleva määruse raames tagada liikmesriikide ja komisjoni koostöö ning kehtestada kriteeriumid, mille põhjal oleks komisjonil võimalik riigisiseste süsteemide kontrollimise strateegia alusel kindlaks teha, millisel tasemel kindlust liikmesriikide auditeerimisasutused pakuvad.
- (38) Kindlaks tuleks määrata komisjoni volitused ja vastutus seoses juhtimis- ja kontrollisüsteemide tulemusliku toimimise kontrollimisega ning liikmesriigilt meetmete võtmise nõudmisega. Samuti peaks komisjonil olema õigus teha kohapealseid auditeid, milles keskendutakse usaldusväärse finantsjuhtimise küsimustele, et teha järeldusi abifondi tulemuslikkuse kohta.
- (39) Liidu eelarvelised kulukohustused tuleks võtta igal aastal. Rakenduskava tõhusa juhtimise tagamiseks on vaja sätestada eelmaksete tegemise, vahemaksete taotluste ja lõppmaksete tasumise kergesti mõistetavad eeskirjad.

- (40) Selleks et anda komisjonile enne raamatupidamise aastaaruannete heakskiitmist piisav kindlus, tuleks vahemaksete taotlused rahuldada 90 % ulatuses summast, mis saadakse, kohaldades rahastamiskõlblike kulutuste suhtes kaasrahastamise määra, mis on kindlaks määratud rakenduskava vastuvõtmise otsuses. Tasumata summad tuleks liikmesriigile välja maksta raamatupidamise aastaaruannete heakskiitmise järel, tingimusel et komisjon saab järeldada, et need aruanded on täielikud, täpsed ja õiged.
- (41) Rakenduskava elluviimise alguses tehtava eelmaksega peaks olema tagatud, et liikmesriigil on vajalikud vahendid, mille abil toetada toetusesaajate tegevust rakenduskava vastuvõtmisest alates. Eelmakset tuleks kasutada üksnes sel eesmärgil ja toetusesaajad peaksid saama piisavalt rahalisi vahendeid, et alustada tegevuste elluviimist kohe, kui need on valituks osutunud.
- (42) Toetusesaajad peaksid saama toetuse eel- ja vahemaksetega kättesaadavaks tehtud vahenditest täielikult kätte hiljemalt 90 päeva jooksul alates oma maksenõude esitamise kuupäevast. Korraldusasutusel peaks olema võimalik maksetähtaja arvestamine katkestada, kui tõendavad dokumendid ei ole täielikud või kui on tõendeid edasist uurimist vajava eeskirjade eiramise kohta.
- (43) Liidu finantshuvide kaitseks tuleks kehtestada ajaliselt piiratud meetmed, mis võimaldaksid volitatud eelarvehendite käsutajal katkestada maksed, kui on selgeid tõendeid, mis annavad alust väita, et juhtimis- ja kontrollisüsteemi toimimises on suuri puudusi, kui on tõendeid eeskirjade rikkumise kohta seoses maksetaotlusega või kui raamatupidamisarvestuse kontrollimiseks ja heakskiitmiseks vajalikud dokumendid on jäänud esitamata. Maksetähtaja arvestamise peaks saama katkestada kuni kuueks kuuks ning maksetähtaja katkestamise kestust võiks liikmesriigi nõusolekul pikendada kuni üheksa kuuni, et anda piisavalt aega katkestamise põhjuste kõrvaldamiseks ja seega maksete peatamise vältimiseks.
- (44) Et kaitsta liidu finantshuve ja võimaldada tagada rakenduskava tulemuslik elluviimine, tuleks kehtestada sätted, mis võimaldavad komisjonil maksed peatada.
- (45) Selleks et kohaldada abifondi finantsjuhtimisele finantsmääruse nõudeid, on vaja kehtestada raamatupidamise aastaaruannete ettevalmistamise, kontrolli ja heakskiitmise lihtsad menetlused, millele oleks võimalik tugineda ja mis tagaksid õiguskindluse. Lisaks peaks liikmesriikidel olema võimalik oma kohustuste nõuetekohaseks täitmiseks jätta välja summad, mille seaduslikkuse ja korrektsuse hindamine on alles käimas.
- (46) Selleks et vähendada eeskirju eirava kulude deklareerimise ohtu, peaks sertifitseerimisasutusel olema võimalik lisada täiendavat kontrollimist vajavad summad vahemaksetaotlusesse pärast seda aruandeaastat, mil need kanti tema raamatupidamissüsteemi, ilma et ta peaks seda täiendavalt põhjendama.
- (47) Selleks et vähendada toetusesaajate halduskoormust, tuleks kehtestada konkreetsed tähtajad, mille jooksul korraldusasutus on kohustatud pärast kulu deklareerimist või tegevuse lõpuleviimist tagama tegevust kajastavate dokumentide kättesaadavuse. Vastavalt proportsionaalsuse põhimõttele peaksid dokumentide säilitamise tähtajad olema erinevad sõltuvalt tegevuse rahastamiskõlblikest kogukuludest.
- (48) Kuna raamatupidamise aastaaruandeid kontrollitakse ja need kiidetakse heaks igal aastal, peaks lõpetamismenetlus olema lihtne. Kava lõplik lõpetamine peaks seetõttu põhinema üksnes viimase aruandeaastaga seotud dokumentidel ja rakenduskava elluviimise lõpparuandel või viimasel aastaaruandel, ilma et tuleks esitada täiendavaid dokumente.
- (49) Selleks et tagada liidu eelarve kaitse, võib komisjonil olla vaja teha finantskorrektsioone. Selleks et tagada liikmesriikidele õiguskindlus, on oluline määrata kindlaks asjaolud, mille korral võib kohaldatava liidu õiguse või selle kohaldamisega seotud liikmesriigi õiguse rikkumine tuua kaasa komisjoni tehtavad finantskorrektsioonid. Tagamaks, et komisjoni poolt liikmesriikidele kehtestatud finantskorrektsioonid on seotud liidu finantshuvide kaitsmisega, peaksid need finantskorrektsioonid piirduma juhtudega, kus kohaldatava liidu õiguse või asjaomase liidu õiguse kohaldamisega seotud liikmesriigi õiguse rikkumine puudutab tegevuste ja vastavate komisjonile deklareeritud kulude rahastamiskõblikkust, seaduslikkust, juhtimist või kontrolli. Proportsionaalsuse tagamiseks on oluline, et komisjon võtaks finantskorrektsiooni üle otsustamisel arvesse rikkumise laadi ja tõsidust ning sellega seotud rahalist mõju liidu eelarvele.
- (50) Vaja on kehtestada õigusraamistik, millega nähakse koostöös liikmesriikidega toimuva eelarve täitmise kontekstis ette töökindlad juhtimis- ja kontrollisüsteemid ning asjakohane ülesannete ja vastutuse jaotus. Seega tuleks komisjoni ülesandeid täpsustada ja selgitada ning kehtestada komisjoni tehtavate finantskorrektsioonide kohaldamise proportsionaalsed eeskirjad.

- (51) Tegevuste auditeerimise sagedus peaks olema proportsionaalne abifondist antava liidu toetuse mahuga. Eelkõige tuleks vähendada auditite arvu, kui tegevuse rahastamiskõlblike kulutuste kogusumma ei ületa 150 000 eurot. Auditeerimisi peaks siiski olema võimalik teha igal ajal, kui on märke rikkumisest või pettusest, samuti auditivalimi raames pärast tegevuse lõpetamist. Komisjon peaks saama kontrollida auditeerimisasutuse kontrollijälge või võtta osa auditeerimisasutuse kohapealsetest kontrollidest. Kui komisjon ei saa sel viisil auditeerimisasutuse tulemusliku töö kohta vajalikku kindlust, peaks tal olema võimalik auditeerimist rahvusvaheliselt tunnustatud auditeerimisstandardite kohaselt korrata. Et komisjoni auditite hulk oleks proportsionaalne ohu suurusega, peaks komisjonil olema võimalik vähendada oma auditeerimist rakenduskavade puhul, milles ei ole märkimisväärsed vajakajäämisi, või kui auditeerimisasutus on usaldusväärne. Selleks et vähendada toetusesaajate halduskoormust, tuleks kehtestada erieeskirjad, mille abil vähendada ohtu, et samade tegevuste suhtes korraldab audititeid mitu eri institutsiooni (Euroopa Kontrollikoda, komisjon ja auditeerimisasutus). Lisaks tuleks auditite ulatuse puhul võtta igakülgset arvesse abifondi eesmärki ja sihtrühmade eripära ning asjaolu, et paljude toetusesaajate töö rajaneb vabatahtlike panusel.
- (52) Finantsdistsipliini tagamiseks on asjakohane määrata kindlaks rakenduskavas eelarvelise kulukohustuse vabastamise kord, eriti kui tegemist on summaga, mille puhul võib vabastamise suhtes teha erandi, eelkõige lähtuvalt sellest, et viivitused rakendamisel tulenevad asjaoludest, mis ei sõltu erandit taotlevast isikust ja on ebatavalised või ettearvamatud ning mille tagajärgi ei ole isikul kõigile jõupingutustele vaatamata võimalik ära hoida, või olukorras, kus maksetaotlus on esitatud, ent maksetähtaja arvestamine on katkestatud või makse peatatud.
- (53) Selleks et täiendada või muuta käesoleva määruse teatavaid vähemolulisi osi, tuleks komisjonile anda õigus võtta kooskõlas ELi toimimise lepingu artikliga 290 vastu delegeeritud õigusakte, mis käsitlevad rakenduskavade elluviimise aasta- ja lõpparuannete sisu, teatamist vajavate eiramisjuhtude kindlaksmääramise kriteeriume, esitatavaid andmeid ja alusetult makstud summade tagasinõudmist; korraldusametuse loodud seiresüsteemis andmete elektroonilises vormis salvestamise ja säilitamise eeskirju; üksikasjalikke miinimumnõudeid kontrollijälje kohta; riigisestse auditite ulatust ja sisu ning valimite meetodikat; üksikasjalikke eeskirju auditite jooksul kogutavate andmete kasutamise kohta; juhtimis- ja kontrollisüsteemide tõhusas toimimises esinevate suurte puuduste kindlakstegemise kriteeriume ning kohaldatava finantskorrektsiooni taseme ning kindlate määrade ja ekstrapoleeritud finantskorrektsioonide kohaldamise kriteeriume. On eriti oluline, et komisjon viiks oma ettevalmistava töö käigus läbi asjakohaseid konsultatsioone, sealhulgas ekspertide tasandil.
- (54) Delegeeritud õigusaktide ettevalmistamisel ja koostamisel peaks komisjon tagama asjaomaste dokumentide sama- ja õigeaegse ning nõuetekohase edastamise Euroopa Parlamendile ja nõukogule.
- (55) Selleks et tagada käesoleva määruse rakendamiseks ühetaolised tingimused, tuleks komisjonile anda rakendamisevolitused, et teha otsused iga-aastaste tegevuskavade kohta, mida rahastatakse komisjoni algatusel antava tehnilise abi raames; otsused, mis käsitlevad rakenduskavade heakskiitmist ja muutmist, vahemaksete peatamist, raamatupidamisaruannete heakskiitmisest keeldumist ja abifondist aruandeaastal tasumisele kuuluvaid summasid, finantskorrektsioone ning kulukohustusest vabastamise korral ka rakenduskavade vastuvõtmise otsuste muutmist.
- (56) Selleks et tagada käesoleva määruse rakendamiseks ühetaolised tingimused, tuleks komisjonile anda rakendamisevolitused, et määrata kindlaks struktureeritud uuringu vorm lõppsaajate kohta; eeskirjade eiramist käsitlevate aruannete esitamise sagedus ja aruandluse vorm; tingimused, millele peab vastama juhtimis- ja kontrollisüsteemi tarvis loodav elektrooniline andmevahetussüsteem; juhtimis- ja kontrollisüsteemi tarvis andmete elektroonilise kirjendamise ja salvestamise tehnilised spetsifikatsioonid; liidu vahendite haldaja kinnituse näidis; auditistrateegia, auditiarvamuse ja auditiaruande näidised; sõltumatu auditeerimisasutuse aruande ja arvamuse mudel ning korraldusametusele ja vajaduse korral sertifitseerimisasutusele määratavate ülesannete ja menetluste kirjeldus; maksetaotluse näidis ja raamatupidamise aastaaruannete näidis. Neid volitusi tuleks teostada kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. veebruari 2011. aasta määrusega (EL) nr 182/2011⁽¹⁾.
- (57) Teatavate rakendusaktide puhul, mis tuleb vastu võtta kooskõlas määruse (EL) nr 182/2011 artiklis 5 sätestatud kontrollimenetlusega, on potentsiaalne mõju liikmesriikidele nii suur, et üldistest nõuetest on põhjust teha erandeid. Seega, kui komitee arvamust ei esita, siis komisjon ei tohiks rakendusakti eelnõu vastu võtta. Need rakendusaktid puudutavad juhtimis- ja kontrollisüsteemiga seoses andmete elektroonilise kirjendamise ja salvestamise tehniliste spetsifikatsioonide kehtestamist.

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. veebruari 2011. aasta määrus (EL) nr 182/2011, millega kehtestatakse eeskirjad ja üldpõhimõtted, mis käsitlevad liikmesriikide läbiviidava kontrolli mehhanisme, mida kohaldatakse komisjoni rakendamisevolituste teostamise suhtes (ELT L 55, 28.2.2011, lk 13).

Seetõttu tuleks nende rakendusaktide suhtes kohaldada määruse (EL) nr 182/2011 artikli 5 lõike 4 kolmandat lõiku.

Artikkel 2

Mõisted

Kasutatakse järgmisi mõisteid:

- (58) Käesolev määrus järgib põhiõigusi ja iseäranis Euroopa Liidu põhiõiguste hartas tunnustatud põhimõtteid, eelkõige inimväärkuse ning era- ja perekonnaelu austamist, õigust isikuandmete kaitsele, laste õigusi, eakate õigusi, naiste ja meeste võrdõiguslikkust ning diskrimineerimise keeldu. Käesolevat määrust tuleks kohaldada kooskõlas nimetatud õiguste ja põhimõtetega.
- (59) Kuna liikmesriigid ei suuda piisavalt saavutada käesoleva määruse eesmärke, milleks on sotsiaalse ühtekuuluvuse suurendamine liidus ning vaesuse ja sotsiaalse tõrjutuse vastasele võitlusele kaasaaitamine, küll aga saab seda paremini saavutada liidu tasandil, võib liit võtta meetmeid kooskõlas ELi lepingu artiklis 5 sätestatud subsidiaarsuse põhimõttega. Kõnealuses artiklis sätestatud proportsionaalsuse põhimõtte kohaselt ei lähe käesolev määrus nende eesmärkide saavutamiseks vajalikust kaugemale.
- (60) Tuleks tagada, et abifondiga täiendatakse ESFi raames rahastatavaid sotsiaalse kaasamise meetmeid, kuid toetades üksnes enim puudustkannatavaid isikuid.
- (61) Selleks et käesolevas määruses ette nähtud delegeeritud õigusakte oleks võimalik kiiresti vastu võtta, peaks käesolev määrus jõustuma selle *Euroopa Liidu Teatajas* avaldamise päeval,
- ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:
- I JAOTIS
- ÜLDSÄTTED**
- Artikkel 1
- Reguleerimise eesmärk**
- Käesoleva määrusega luuakse Euroopa abifond enim puudustkannatavate isikute jaoks (edaspidi „abifond”) ajavahemikuks 1. jaanuar 2014 kuni 31. detsember 2020 ning määratakse kindlaks abifondi eesmärgid, toetuse rakendusala, olemasolevad rahalised vahendid ja nende jaotamine liikmesriikide vahel, samuti sätestatakse vajalikud eeskirjad, et tagada abifondi tulemuslikkus ja tõhusus.
- 1) „esmane materiaalne abi” – kindla piirväärtusega enim puudustkannatavate isikute isiklikuks kasutamiseks mõeldud esmatarbekaubad, nagu riided, jalanõud, hügieenitarbed, koolivahendid, magamiskotid;
  - 2) „enim puudustkannatavad isikud” – füüsilised isikud (üksikisikud, perekonnad, leibkonnad või nendest moodustunud rühmad), kelle vajadus abi järele on kindlaks tehtud vastavalt objektiivsetele kriteeriumidele, mille on kehtestanud riigi pädevad asutused, konsulteerides asjaomaste sidusrühmadega ja vältides huvide konflikte, või mille on kindlaks määranud partnerorganisatsioonid ja heaks kiitnud riigi pädevad asutused ning mis võivad sisaldada elemente, mis võimaldavad suunata abi enim puudustkannatavatele isikutele teatavates geograafilistes piirkondades;
  - 3) „partnerorganisatsioonid” – avaliku sektori asutused ja/või mittetulundusühendused, kes jaotavad kas otse või muu partnerorganisatsiooni kaudu toidu- ja/või esmast materiaalselt abi, mida täiendatakse asjakohasel juhul kaasnevate meetmetega, või kes viivad ellu meetmeid, mille otsene eesmärk on enim puudustkannatavate isikute sotsiaalne kaasamine, ning kelle tegevuse on välja valinud korraldusasutus vastavalt artikli 32 lõike 3 punktile b;
  - 4) „riiklikud kavad” – kavad, millel on abifondiga vähemalt osaliselt kattuvad eesmärgid ning mida viivad ellu riigi, piirkondliku või kohaliku tasandi avaliku sektori asutused või mittetulundusühendused;
  - 5) „toidu- ja/või esmase materiaalse abi rakenduskava” (ka „I rakenduskava”) – rakenduskava, mille abil toetatakse toidu- ja/või esmase materiaalse abi jaotamist enim puudustkannatavatele isikutele ning mida täiendatakse asjakohasel juhul enim puudustkannatavate isikute sotsiaalset tõrjutust vähendavate kaasnevate meetmetega;
  - 6) „enim puudustkannatavate isikute sotsiaalse kaasamise rakenduskava” (ka „II rakenduskava”) – rakenduskava, mille abil toetatakse aktiivsete tööturumeetmete hulka mittekuuluvaid meetmeid, mis hõlmavad mitterahalist, mittemateriaalselt abi ja mille eesmärk on enim puudustkannatavate isikute sotsiaalne kaasamine;
  - 7) „tegevus” – projekt, leping või meede, mille on välja valinud asjaomase rakenduskava korraldusasutus või mis on valitud tema vastutusel ja mis aitab kaasa tegevusega seotud rakenduskava eesmärkide saavutamisele;

- 8) „lõpetatud tegevus” – tegevus, mis on füüsiliselt lõpetatud või täielikult ellu viidud ning mille puhul on toetusesaajad teinud kõik vajalikud maksed ja toetusesaajatele on välja makstud vastava rakenduskava kohane toetus;
- 9) „toetusesaaja” – tegevuste algatamise või algatamise ja rakendamise eest vastutav avaliku või erasektori asutus;
- 10) „lõppsaja” – enim puudustkannatav isik või enim puudustkannatavad isikud, kes saavad abi vastavalt käesoleva määruse artiklile 4;
- 11) „kaasnevad meetmed” – toidu- ja/või esmase materiaalse abi jaotamisele lisaks võetavad meetmed, mille eesmärk on vähendada sotsiaalset tõrjutust ja/või käsitleda sotsiaalseid kriise jõulisemal ja kestlikumal viisil, nagu tasakaalustatud toitumist käsitlevate suuniste andmine ja nõustamine eelarve planeerimise alal;
- 12) „avaliku sektori kulud” – tegevuste rahastamiseks eraldatud avaliku sektori vahendid, mis pärinevad riigieelarvest või piirkondlike või kohalike ametiasutuste eelarvest, abifondiga seotud liidu eelarvest, avaliku sektori asutuste või avaliku sektori asutuste ühenduste eelarvest või mis tahes avalik-õigusliku asutuse (Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2004/18/EÜ⁽¹⁾ artikli 1 lõike 9 tähenduses) eelarvest;
- 13) „vahendusasutus” – mis tahes avaliku või erasektori asutus, mis tegutseb korraldus- või sertifitseerimisasutuse alluvuses või täidab nende nimel ülesandeid, mis on seotud toetusesaajate rakendusala tegevustega;
- 14) „aruandeaasta” – ajavahemik 1. juulist kuni 30. juunini, välja arvatud programmitöö perioodi esimese aruandeaasta puhul, mil see tähendab ajavahemikku alates kulutuste rahastamiskõlblikkuse alguskuupäevast kuni 30. juunini 2015. Viimane aruandeaasta kestab 1. juulist 2023 kuni 30. juunini 2024;
- 15) „majandusaasta” – ajavahemik 1. jaanuarist kuni 31. detsembrini;
- 16) „eeskirjade eiramine” – liidu õiguse või selle kohaldamisega seotud liikmesriigi õiguse rikkumine, mis tuleneb abifondi rakendamisega seotud majandustegevuses osaleja tegevusest või tegematajätmisest, millega on kahjustatud või oleks võidud kahjustada liidu eelarvet kuluartikli alusetu debiteerimisega liidu eelarvest;
- 17) „majandustegevuses osaleja” – füüsiline või juriidiline isik või muu üksus, kes osaleb abifondist saadava toetuse rakendamisel, välja arvatud riigivõimu teostav liikmesriik;
- 18) „süsteemiline eeskirjade eiramine” – eeskirjade eiramine, mis võib olla korduvat laadi, võib suure tõenäosusega toimuda sarnast liiki tegevuste puhul ning tuleneb suurtest puudustest juhtimis- ja kontrollisüsteemi tulemuslikus toimimises, sealhulgas käesolevast määrusest tulenevate asjakohaste menetluste kehtestamata jätmisest;
- 19) „suured puudused juhtimis- ja kontrollisüsteemi tulemuslikus toimimises” – puudused, mille puhul on vaja süsteemi põhjalikult parandada, mis tekitavad abifondiga seoses eeskirjade eiramise suure ohu ning mille esinemine on vastuolus juhtimis- ja kontrollisüsteemi toimimise kohta esitatud märkusteta auditiarvamusega.

Artikkel 3

Eesmärgid

1. Abifond edendab sotsiaalset ühtekuuluvust ja suurendab sotsiaalset kaasatust ning aitab seeläbi kaasa eesmärgile kaotada liidus vaesus, aidates kaasa vaesuse vähendamise eesmärgi saavutamisele kooskõlas strateegiaga „Euroopa 2020”, et vähendada vähemalt 20 miljoni võrra nende inimeste arvu, kes elavad vaesuse ja sotsiaalses tõrjutuse ohus, lisaks täiendab abifond struktuurifonde. Abifond aitab saavutada konkreetseid eesmärke vaesuse kõige raskemate vormide leevendamisel, andes enim puudustkannatavatele isikutele mitterahalist toetust toidu- ja/või esmase materiaalse abi näol ja pakkudes enim puudustkannatavate isikute sotsiaalseks integreerimiseks sotsiaalse kaasamise meetmeid.

Seda eesmärki ja abifondi rakendamise tulemusi hinnatakse nii kvalitatiivselt kui ka kvantitatiivselt.

2. Abifond täiendab liikmesriikide vastutusalas olevat kestlikku vaesuse kaotamise ja sotsiaalse kaasamise riiklikku poliitikat.

Artikkel 4

Toetuse rakendusala

1. Abifondist toetatakse riiklikke kavasad, mille raames jaotatakse enim puudustkannatavatele isikutele liikmesriikide valitud partnerorganisatsioonide kaudu toidu- ja/või esmast materiaalselt abi.

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 31. märtsi 2004. aasta direktiiv 2004/18/EÜ ehitustööde riigihankelepingute, asjade riigihankelepingute ja teenuste riigihankelepingute sõlmimise korra kooskõlastamise kohta (ELT L 134, 30.4.2004, lk 114).

Enim puudustkannatavate isikute toiduga varustamise parandamiseks ja mitmekesistamiseks ning toidu raiskamise vähendamiseks ja vältimiseks võib abifondist toetada meetmeid, mis seonduvad toiduannetuste kogumise, transpordi, ladustamise ja jaotamisega.

Abifondist võib samuti toetada kaasnevaid meetmeid, mis lisan-duvad toidu- ja/või esmase materiaalse abi pakkumisele.

2. Abifondist toetatakse meetmeid, mis aitavad parandada enim puudustkannatavate isikute sotsiaalset kaasatust.

3. Abifond edendab liidu tasandil vastastikust õppimist, võrgustike loomist ja heade tavade levitamist seoses enim puudustkannatavatele isikutele mitterahalise abi andmisega.

Artikkel 5

Põhimõtted

1. Liidu eelarvest abifondile eraldatud osa rakendatakse liikmesriikide ja komisjoni koostöös toimuva eelarve täitmise raames kooskõlas finantsmääruse artikli 58 lõike 1 punktiga b, välja arvatud komisjoni algatusel antav tehniline abi, mida rakendatakse eelarve otsese täitmise raames vastavalt finantsmääruse artikli 58 lõike 1 punktile a.

2. Komisjon ja liikmesriigid tagavad iga liikmesriigi konkreetseid olusid arvesse võttes, et abifondist saadav toetus on kooskõlas liidu asjaomase poliitika ja prioriteetidega ning täiendab muid liidu rahastamisvahendeid.

3. Abifondist saadavat toetust kasutatakse komisjoni ja liikmesriikide tihedas koostöös ning kooskõlas subsidiaarsuse põhimõttega.

4. Liikmesriigid ja nende selleks määratud asutused vastutavad rakenduskavade elluviimise ja käesoleva määruse kohaste ülesannete täitmise eest kooskõlas liikmesriigi institutsioonilise, õigus- ja finantsraamistikuga ning vastavuses käesoleva määrusega.

5. Abifondi rakendamise ja kasutamise korras, eeskätt aruandluse, hindamise, juhtimise ja kontrolliga seotud vajalike finants- ja haldusressursside osas, võetakse arvesse proportsionaalsuse põhimõtet, eraldatud toetuse suurust ja peamiselt vabatahtlikkuse alusel tegutsevate organisatsioonide piiratud haldussuutlikkust.

6. Komisjon ja liikmesriigid tagavad kooskõlas oma kohustustega ja selleks, et vältida mitmekordset rahastamist, koordineerimise ESFIGa ning liidu muude asjaomaste poliitikavaldkondade, strateegiatega ja vahenditega, eelkõige rahvatervise valdkonnas ja toidu raiskamise vastu võitlemiseks tehtavate liidu algatustega.

7. Komisjon, liikmesriigid ja toetusesaajad kohaldavad usaldusväärse finantsjuhtimise põhimõtet kooskõlas finantsmääruse artikliga 30.

8. Komisjon ja liikmesriigid tagavad abifondi tulemuslikkuse, eeskätt seire, aruandluse ja hindamise abil.

9. Liikmesriigid ja komisjon tagavad, et rakenduskavad valmistatakse ette, kavandatakse ja rakendatakse ning nende rakendamist seiratakse ja hinnatakse kooskõlas partnerluspõhimõttega, konsulteerides käesolevas määruses ette nähtud asjaomaste sidusrühmadega.

10. Komisjon ja liikmesriigid võtavad meetmeid abifondi tulemuslikkuse tagamiseks ja täidavad abifondiga seonduvaid ülesandeid eesmärgiga vähendada toetusesaajate halduskoormust.

11. Komisjon ja liikmesriigid tagavad naiste ja meeste võrdõiguslikkuse põhimõtte ning soolise aspekti arvessevõtmise ja edendamise abifondi ettevalmistuse, kavandamise, juhtimise, rakendamise, seire ja hindamise eri etappides, samuti teavituskampaaniates, teadlikkuse suurendamise meetmetes ja parimate tavade vahetamisel. Komisjon ja liikmesriigid kasutavad võimaluse korral soopõhiselt eristatud andmeid.

Liikmesriigid ja komisjon võtavad sobivaid meetmeid, et hoida abifondi ning abifondist rahastatavate kavade ja tegevuste kättesaadavuse küsimuses ära igasugune diskrimineerimine soo, rassi või etnilise päritolu, usutunnistuse või veendumuse, puude, vanuse või seksuaalse sättumuse põhjal.

12. Tegevused, mida toetatakse abifondist, on kooskõlas kohaldatava liidu õiguse ja selle kohaldamisega seotud liikmesriigi õigusega (edaspidi „kohaldatav õigus”). Eelkõige võib abifondi kasutada üksnes selleks, et toetada sellise toidu või kaupade jaotamist, mis vastab tarbijaohutust käsitlevale liidu õigusele.

13. Liikmesriigid ja toetusesaajad valivad toidu- ja/või esmase materiaalse abi objektiivsete kriteeriumide alusel, mis on seotud enim puudustkannatavate isikute vajadustega. Toiduainete ja kaupade (kui neid jaotatakse) valikukriteeriumides võetakse arvesse ka kliima- ja keskkonnavalaseid aspekte, eelkõige eesmärgiga vähendada toidujäätmete teket. Võimaluse korral võetakse jaotatavate toiduainete valikul arvesse nende panust enim puudustkannatavate isikute tasakaalustatud toitumisse.

14. Komisjon ja liikmesriigid tagavad, et abifondist abi eraldamisel austatakse enim puudustkannatavate inimeste väarikust.

II JAOTIS

VAHENDID JA PROGRAMMITÖÖ

Artikkel 6

Koguvahendid

1. Eelarveliste kulukohustuste täitmiseks on aastateks 2014–2020 ette nähtud 3 395 684 880 eurot (2011. aasta hindades) abifondi vahendeid vastavalt II lisas aastate kaupa toodud jaotusele.

2. Abifondi rahaliste vahendite jaotus liikmesriigiti aastateks 2014–2020 on toodud III lisas. Iga liikmesriigile on kogu perioodiks ette nähtud vähemalt 3 500 000 eurot.

3. Kavandamisel ja edasisel liidu üldeelarvesse lülitamisel seotakse koguvahendite summa iga-aastase 2 %-se indeksiga.

4. 0,35 % koguvahenditest eraldatakse komisjoni algatusel antava tehnilise abi jaoks.

Artikkel 7

Rakenduskavad

1. Iga liikmesriik esitab komisjonile kuue kuu jooksul pärast käesoleva määruse jõustumist I rakenduskava ja/või II rakenduskava, mis hõlmab ajavahemikku 1. jaanuar 2014 kuni 31. detsember 2020.

2. I rakenduskavas esitatakse andmed järgmise kohta:

a) rakenduskava raames käsitleva materiaalse ilmajaetuse liigi (liikide) väljaselgitamine ja valimise põhjendus, iga käsitleva materiaalse ilmajaetuse liigi puhul toidu- ja/või esmase materiaalse abi jaotamise peamiste näitajate kirjeldus ja asjakohasel juhul võetavad kaasnevad meetmed, võttes arvesse artikli 16 kohaselt tehtud eelhindamise tulemusi;

b) asjakohase riikliku kava või riiklike kavade kirjeldus iga käsitleva materiaalse ilmajaetuse liigi kohta;

c) enim puudustkannatavate isikute toetuskõlblikkuse kriteeriumide kindlaksmääramise mehhanismi kirjeldus, vajaduse korral liigendatakse kriteeriumid käsitleva materiaalse ilmajaetuse liigi järgi;

d) tegevuste valimise kriteeriumid ja valikumehhanismi kirjeldus, vajaduse korral liigendatakse kriteeriumid leevendatava materiaalse ilmajaetuse liigi järgi;

e) partnerorganisatsioonide valimise kriteeriumid, vajaduse korral liigendatakse kriteeriumid käsitleva materiaalse ilmajaetuse liigi järgi;

f) sellise mehhanismi kirjeldus, mille abil tagatakse vastastikune täiendavus ESFIGa;

g) rahastamiskava, mis sisaldab tabelit, milles on esitatud kogu programmitöö perioodi jooksul rakenduskava raames toetuseks eraldatavate rahaliste assigneeringute kogusumma orienteeruv jaotus leevendatava materiaalse ilmajaetuse liigi ning kaasnevate meetmete kaupa.

3. II rakenduskavas esitatakse:

a) strateegia, et aidata kava kaudu kaasa sotsiaalse ühtekuuluvuse edendamisele ja vaesuse vähendamisele kooskõlas strateegiaga „Euroopa 2020”, sh abiprioriteedi valimise põhjendus;

b) rakenduskava erieesmärgid, mis põhinevad riigi vajaduste kindlaksmääramisel ja mille puhul võetakse arvesse artikli 16 kohaselt tehtud eelhindamise tulemusi. Eelhindang esitatakse komisjonile samal ajal kui rakenduskava;

c) rahastamiskava, sh tabel, milles on esitatud kogu programmitöö perioodi jooksul rakenduskava raames toetuseks eraldatavate rahaliste assigneeringute kogusumma orienteeruv jaotus meetmeliikide kaupa;

d) nende enim puudustkannatavate isikute määratlus, kellele abi on suunatud;

e) eraldatud kuludega seonduvad finantsnäitajad;

- f) erieesmärkide eeldatavad tulemused ja vastavad kavaspetsiifilised väljundi- ja tulemusnäitajad koos alg- ja sihtväärtustega;
- g) toetatavate meetmete liigi kirjeldus ja näited ning nende eeldatav panus punktis b osutatud erieesmärkide saavutamisse, sealhulgas juhtpõhimõtted tegevuste valimiseks ja vajaduse korral toetusesaajate tüüpide kindlaksmääramiseks;
- h) sellise mehhanismi kirjeldus, mille abil tagatakse vastastikune täiendavus ESFiga ning välditakse tegevuste kattuvust ja mitmekordset rahastamist.

4. Lisaks tuuakse igas rakenduskavas välja

- a) korraldusasutus, sertifitseerimisasutus (kui see on asjakohane), auditeerimisasutus ja asutus, kellele komisjon makseid teeb, samuti seiremenetluse kirjeldus;
- b) nende meetmete kirjeldus, mille abil tagatakse, et rakenduskava ettevalmistamisse kaasatakse kõik asjaomased sidusrühmad ning vajadusest lähtuvalt pädevad piirkondlikud, kohalikud ja muud avaliku sektori asutused;
- c) artikli 27 lõike 4 kohase tehnilise abi kavandatava kasutamise kirjeldus, mis hõlmab meetmeid, mille eesmärk on parandada toetusesaajate haldussuutlikkust rakenduskavaga ette nähtud ülesannete täitmisel;
- d) rahastamiskava koos tabeliga, milles on esitatud iga aasta kohta artikliga 20 kooskõlas olev rahaliste assigneeringute summa, mida on kavas abifondist toetuse andmiseks eraldada, samuti artikliga 20 kooskõlas olev kaasrahastamise määr.

Olenemata sellest, kas abifond seda tegevust toetab või mitte, võtavad artikli 7 lõike 2 punktis e osutatud partnerorganisatsioonid, kes vahetult jagavad toidu- ja/või esmast materiaalet abi, ise või koostöös muude organisatsioonidega materiaalse abi osutamist täiendavaid meetmeid, mis hõlmavad asjakohasel juhul ümbersuunamist pädevate asutuste poole ja mille eesmärk on enim puudustkannatavate isikute sotsiaalne kaasamine. Selliste kaasnevate meetmete võtmine ei ole aga kohustuslik juhul, kui toidu- ja/või esmast materiaalet abi antakse üksnes lastehoiuasutustes või muudes samaväärsetes asutustes enim puudustkannatavatele lastele.

5. Liikmesriigid või nende määratud asutused koostavad rakenduskavad. Nad teevad koostööd kõigi asjaomaste sidusrühmadega ning vajaduse korral pädevate piirkondlike, kohalike ja muude avaliku sektori asutustega. Liikmesriigid tagavad, et rakenduskavad on tihedalt seotud riikliku sotsiaalse kaasamise poliitikaga.

6. Liikmesriigid koostavad oma rakenduskavad vastavalt I lisas esitatud asjakohastele vormidele.

Artikkel 8

Rakenduskavade vastuvõtmine

1. Komisjon hindab iga rakenduskava vastavust käesolevale määrusele ning selle panust abifondi eesmärkide saavutamisse, võttes arvesse artikli 16 kohast eelhindamist. Komisjon jälgib, et liikmesriigis ei esine kattuvusi ESFist rahastatava rakenduskavaga.

2. Komisjon võib esitada oma tähelepanekud kolme kuu jooksul alates rakenduskava esitamise kuupäevast. Liikmesriik annab komisjonile kogu vajaliku lisateabe ja teeb vajaduse korral esitatud rakenduskavasse parandused.

3. Tingimusel et komisjoni lõike 2 kohaselt tehtud tähelepanekuid on piisavalt arvesse võetud, võtab komisjon rakendusaktidega vastu otsuse iga rakenduskava heakskiitmise kohta hiljemalt kuus kuud pärast seda, kui liikmesriik on rakenduskava esitanud.

Artikkel 9

Rakenduskavade muutmine

1. Liikmesriik võib esitada taotluse rakenduskava muutmiseks. Taotlusele lisatakse läbivaadatud rakenduskava ning muudatuste põhjendused.

2. Komisjon hindab lõike 1 kohaselt esitatud teavet, võttes arvesse liikmesriigi esitatud põhjendusi. Komisjon võib teha oma tähelepanekud ja liikmesriik esitab komisjonile kogu vajaliku lisateabe.

3. Komisjon kiidab rakenduskava muutmise rakendusaktidega heaks hiljemalt neli kuud pärast selle esitamist liikmesriigi poolt, tingimusel et komisjoni tehtud tähelepanekuid on piisavalt arvesse võetud.

Artikkel 10

Heade tavade vahetamine

Komisjon soodustab muu hulgas veebisaidi kaudu kogemuste vahetamist, suutlikkuse suurendamiseks tehtavaid tegevusi, võrgustike loomist ja asjakohaste tulemuste levitamist enim puudustkannatavatele isikutele mitterahalise abi osutamise valdkonnas.

Kaasata võib ka asjaomaseid organisatsioone, kes ei kasuta abifondi vahendeid.

Lisaks konsulteerib komisjon vähemalt kord aastas abifondist saadud toetuse rakendamise küsimustes liidu tasandi partnerorganisatsioonidega ja annab seejärel õigeaegset tagasisidet Euroopa Parlamendile ja nõukogule.

Komisjon hõlbustab ka abifondiga seotud asjaomaste tulemuste, aruannete ja teabe levitamist internetis.

III JAOTIS

SEIRE, HINDAMINE, TEAVE JA TEABEVAHETUS

Artikkel 11

II rakenduskava seirekomisjon

1. Kolme kuu jooksul alates kuupäevast, mil liikmesriigile teatatakse otsusest II rakenduskava vastuvõtmise kohta, moodustab või nimetab liikmesriik kokkuleppel korraldusasutusega ning kooskõlas asjaomase liikmesriigi institutsioonilise, õigus- ja finantsraamistikuga komisjoni, mis seirab rakenduskava elluviimist.

2. Iga seirekomisjon koostab ja võtab vastu oma töökorra kooskõlas asjaomase liikmesriigi institutsioonilise, õigus- ja finantsraamistikuga.

3. Seirekomisjoni koosseisu kohta teeb otsuse liikmesriik, tingimusel et seirekomisjon koosneb liikmesriigi asjaomaste asutuste ja vahendusasutuste ning kõikide asjaomaste sidusrühmade esindajatest ning vajaduse korral pädevate piirkondlike, kohalike ja muude avaliku sektori asutuste esindajatest. Pädevate piirkondlike, kohalike ja muude avaliku sektori asutuste ning asjaomaste sidusrühmade esindajad delegeeritakse seirekomisjoni vastava organisatsiooni poolt läbipaistvate menetluste alusel. Seirekomisjoni igal liikmel võib olla hääleõigus. Seirekomisjoni liikmete nimekiri avalikustatakse.

4. Komisjon osaleb seirekomisjoni töös nõuandva pädevusega.

5. Seirekomisjoni eesistuja on liikmesriigi või korraldusasutuse esindaja.

Artikkel 12

II rakenduskava seirekomisjoni ülesanded

1. Seirekomisjon tuleb kokku vähemalt üks kord aastas ning vaatab läbi rakenduskava elluviimise ja edusammud selle erieesmärkide saavutamisel. Seda tehes võtab ta arvesse finantsandmeid, kava üldiseid ja eriomaseid näitajaid, sealhulgas muutusi tulemusnäitajate väärtuses ja edusamme kvantifitseeritud näitajate saavutamisel, ning vajaduse korral kvalitatiivsete analüüside tulemusi.

2. Seirekomisjon uurib kõiki asjaolusid, mis mõjutavad kava täitmist. Seirekomisjon uurib eelkõige järgmist:

a) korraldusasutuse esitatud dokumentide, sealhulgas hindamistulemuste põhjal rakenduskava erieesmärkide saavutamisel tehtud edusamme;

b) teavitamis- ja teabevahetusmeetmete rakendamist;

c) meetmeid, milles võetakse arvesse ning edendatakse naiste ja meeste võrdõiguslikkust, võrdseid võimalusi ning mittediskrimineerimist.

3. Seirekomisjon vaatab läbi ja kiidab heaks

a) tegevuste valiku meetoodika ja kriteeriumid kooskõlas artikli 7 lõike 3 punktis f sätestatud aluspõhimõtetega;

b) rakenduskava elluviimise aastaaruanded ja lõpparuanded;

c) korraldusasutuse tehtud ettepanekud rakenduskava kõikide muudatuste kohta.

4. Seirekomisjon võib korraldusasutusele esitada tähelepanekuid rakenduskava elluviimise ja selle hindamise kohta.

Seirekomisjon seirab oma tähelepanekutest lähtuvalt võetud meetmeid.

Artikkel 13

Rakenduskava elluviimise aruanded ja näitajad

1. Alates 2015. aastast kuni 2023. aastani esitavad liikmesriigid komisjonile iga aasta 30. juuniks aruande eelmisel majandusaastal rakenduskavas elluviidu kohta.

2. Liikmesriigid koostavad rakenduskava elluviimise aastaaruande vastavalt lõikes 6 osutatud delegeeritud õigusaktile, sealhulgas üldiste näitajate loetelu ja sotsiaalse kaasamise rakenduskavade puhul kava eriomaste näitajate loetelu.

Liikmesriigid konsulteerivad I rakenduskava elluviimise aruannete osas asjaomaste sidusrühmadega, vältides samal ajal huvide konflikte. Sidusrühmade märkuste kokkuvõtte lisatakse aruandele.

3. Rakenduskava elluviimise aastaaruanded on vastuvõetavad, kui need sisaldavad kogu vajalikku teavet vastavalt lõikes 6 osutatud delegeeritud õigusaktile. Kui aastaaruanne ei ole vastuvõetav, teatab komisjon asjaomasele liikmesriigile sellest 15 tööpäeva jooksul alates aastaaruande kättesaamisest. Kui komisjon ei ole liikmesriiki teavitanud tähtaja jooksul, loetakse aruanne vastuvõetavaks.

4. Komisjon vaatab aastaaruande läbi ja teatab liikmesriigile oma tähelepanekutest kahe kuu jooksul alates aastaaruande kättesaamisest.

Kui komisjon ei esita oma tähelepanekuid liikmesriigile nimetatud tähtaja jooksul, loetakse aruanne vastuvõetuks.

5. Liikmesriik esitab rakenduskava elluviimise lõpparuande 30. septembriks 2024.

Liikmesriigid koostavad rakenduskava elluviimise lõpparuande vastavalt lõikes 6 osutatud delegeeritud õigusaktidele.

Komisjon vaatab rakenduskava elluviimise lõpparuande läbi ja teatab liikmesriigile oma tähelepanekutest viie kuu jooksul alates lõpparuande kättesaamisest.

Kui komisjon ei esita oma tähelepanekuid liikmesriigile nimetatud tähtaja jooksul, loetakse lõpparuanne vastuvõetuks.

6. Komisjonil on õigus võtta artikli 62 kohaselt vastu delegeeritud õigusakte, millega määratakse kindlaks rakenduskava elluviimise aastaaruannete lõpparuannete sisu, sealhulgas ühiste näitajate loetelu, 17. juuliks 2014.

7. Komisjon võib esitada liikmesriigile tähelepanekuid rakenduskava elluviimise kohta. Korraldusasutus teavitab komisjoni võetud parandusmeetmetest kolme kuu jooksul.

8. Korraldusasutus avalikustab iga aasta- ja lõpparuande kokkuvõtte.

9. Komisjon esitab õigel ajal rakenduskava elluviimise aastaaruannete ning lõpparuannete kokkuvõtte Euroopa Parlamendile ja nõukogule.

10. Rakenduskava elluviimise aruandeid käsitlev menetlus ei tohi olla eraldatud vahendite ja toetuse laadiga võrreldes ülemäärane ega põhjustada tarbetut halduskoormust.

Artikkel 14

Läbivaatamiskoosolekud

1. Kui ei ole kokku lepitud teisiti, kohtuvad komisjon ja liikmesriigid alates 2014. aastast kuni 2023. aastani igal aastal, et aastaaruannete põhjal läbi vaadata rakenduskava elluviimisel igal aastal tehtud edusammud, võttes asjakohasel juhul arvesse artikli 13 lõikes 7 osutatud komisjoni tähelepanekuid.

2. Läbivaatamiskoosolekut juhatab komisjon. Asjaomaseid sidusrühmi kutsutakse võtma osa I rakenduskava läbivaatamiskoosolekutest, välja arvatud kõnealuse koosoleku selliste osade puhul, kus nende osalemine põhjustaks huvide konflikte või konfidentsiaalsusnõuete rikkumist auditi küsimustes.

3. Liikmesriigid tagavad, et pärast läbivaatamiskoosolekut komisjoni tehtud märkustele reageerimiseks võetakse sobivaid meetmeid, millele osutatakse järgmise eelarveaasta või, kui see on kohasem, järgmiste eelarveaastate aruannetes.

Artikkel 15

Hindamist käsitlevad üldsätted

1. Liikmesriigid eraldavad vajalikud vahendid hindamiste läbiviimiseks ning tagavad menetlused hindamiseks vajalike andmete, sealhulgas artiklis 13 osutatud ühiste näitajatega seotud andmete esitamiseks ja kogumiseks.

2. Hindamisi viivad läbi eksperdid, kes tegutsevad rakenduskava elluviimise eest vastutavatest asutustest sõltumatult. Kõik hinnangud avalikustatakse täies mahus, kuid need ei tohi mingil juhul sisaldada lõppsaajate isikuandmeid.

3. Hindamised ei tohi olla eraldatud vahendite või toetuse laadiga võrreldes ülemäärased ega põhjustada tarbetut halduskoormust.

Artikkel 16

Eelhindamine

1. Liikmesriigid viivad läbi iga rakenduskava eelhindamise.

2. Eelhindamise viib läbi asutus, kes vastutab rakenduskava ettevalmistamise eest. Rakenduskava eelhinnang esitatakse komisjonile koos selle kommenteeritud kokkuvõttega.

3. I rakenduskava eelhindamise käigus hinnatakse järgmist:

a) panus liidu eesmärgi saavutamisse vähendada 2020. aastaks vähemalt 20 miljoni võrra nende inimeste arvu, kes elavad vaesuses või vaesuse ja sotsiaalse tõrjutuse ohus, võttes arvesse käsitletava materiaalse ilmajaetuse liiki ja riikide olukorda vaesuse, sotsiaalse tõrjutuse ja materiaalse ilmajaetuse osas;

b) kavandatava rakenduskava sisemine sidusus ja seos muude asjakohaste rahastamisvahenditega;

c) eelarveliste vahendite eraldamise kooskõla rakenduskava eesmärkidega;

d) eeldatavate väljundite panus abifondi tulemuste ja seega selle eesmärkide saavutamisse;

e) asjaomaste sidusrühmade kaasatus;

f) rakenduskava seiremenetluste ja hindamiste tegemiseks vajalike andmete kogumise menetluste sobivus.

4. II rakenduskava eelhindamise käigus hinnatakse järgmist:

a) panus vaesuse vähendamise ja sotsiaalse ühtekuuluvuse edendamisse kooskõlas strateegiaga „Euroopa 2020”, võttes arvesse liikmesriigi vajadusi;

b) kavandatava kava sisemine sidusus ja seos muude asjaomaste vahenditega, eelkõige ESFIGa;

c) eelarveliste vahendite eraldamise kooskõla kava eesmärkidega;

d) esitatud kava eriomaste näitajate asjakohasus ja selgus;

e) kuidas eeldatavad väljundid tulemustele kaasa aitavad;

f) kas näitajate kvantifitseeritud sihtväärtused on realistlikud, võttes arvesse kavandatavat abifondi toetust;

g) kavandatud toetusvormi põhjendus;

h) kava juhtimiseks vajaliku personali ja haldussuutlikkuse piisavus;

i) kava seiremenetluste ja hindamiste läbiviimiseks vajalike andmete kogumise menetluste sobivus;

j) meeste ja naiste võrdsete võimaluste edendamiseks ning igasuguse diskrimineerimise ennetamiseks kavandatud meetmete piisavus.

Artikkel 17

Hindamine rakenduskava programmitöö perioodil

1. Komisjon esitab abifondi vahelhinnangu Euroopa Parlamendile ja nõukogule hiljemalt 31. detsembriks 2018.

2. Komisjon võib hinnata rakenduskavasid omal algatusel.

3. Rakenduskava programmitöö perioodil võib I rakenduskava korraldusasutus hinnata rakenduskava tulemuslikkust ja tõhusust.

4. I rakenduskava korraldusasutus teostab 2017. ja 2022. aastal struktureeritud uuringu lõppsaajate kohta vastavalt komisjoni poolt vastu võetud vormile. Komisjon võtab pärast asjaomaste sidusrühmadega konsulteerimist vastu rakendusakti, millega määratakse kindlaks kõnealune vorm. Rakendusakt võetakse vastu artikli 63 lõikes 2 osutatud nõuandemenetluse kohaselt.

5. II rakenduskava korraldusasutus teostab vähemalt ühe hindamise enne 31. detsembrit 2022. Hindamisel hinnatakse toetatavate tegevuste tulemuslikkust, tõhusust ja mõju. Tagatakse asjakohaste järelemeetmete võtmine.

Artikkel 18

Järeldamine

Omalt algatusel ja tihedas koostöös liikmesriikidega teeb komisjon järeldamise. Komisjoni abistavad välisekspertid. Järeldamisel hinnatakse abifondi tulemuslikkust ja tõhusust, hinnatakse saavutatud tulemuste järjepidevust, mõõdetakse abifondi lisaväärtust. Järeldamine viiakse lõpule 31. detsembriks 2024.

Artikkel 19

Teave ja teabevahetus

1. Komisjon ja liikmesriigid annavad teavet abifondist toetust saavate meetmete kohta ja edendavad neid meetmeid. Selline teave on suunatud eelkõige enim puudustkannatavatele isikutele, kuid ka laiemale üldsusele ja meediale. Selles rõhutatakse liidu rolli ja tagatakse abifondi, liikmesriikide ja partnerorganisatsioonide poolt liidu sotsiaalse ühtekuuluvuse eesmärkide saavutamisse antud panuse nähtavus ilma lõppsaajaid häbimärgistamata.

2. Selleks et tagada abifondi toetuse läbipaistvus, koostab korraldusasutus abifondi poolt toetatavate tegevuste loetelu tabeli vormis, mis võimaldab andmeid sorteerida, otsida, andmetest väljavõtet teha, neid võrrelda ja hõlpsasti internetis avaldada. Tegevuste loetelu sisaldab vähemalt järgmist teavet:

- a) toetusesaaja nimi ja aadress,
- b) eraldatud liidu rahaliste vahendite summa,
- c) I rakenduskava puhul käsitletava materiaalse ilmajaetuse liik.

Korraldusasutus ajakohastab tegevuste loetelu vähemalt iga kaheteistkümne kuu tagant.

3. Tegevuse elluviimisel teavitavad toetusesaajad ja partnerorganisatsioonid üldsust abifondist saadud toetusest, paigutades kas vähemalt ühe tegevust, sealhulgas liidu rahalist toetust kajastava plakati (vähemalt suuruses A3) või mõistliku suurusega liidu embleemi üldsusele hõlpsasti nähtavasse kohta. Seda nõuet järgitakse lõppsaajaid häbimärgistamata igas I ja/või II rakenduskava elluviimise kohas, välja arvatud juhul, kui see ei ole abi jaotamise asjaolusid arvestades võimalik.

Toetusesaajad ja partnerorganisatsioonid, kellel on oma veebisait, esitavad ka oma veebisaidil tegevuse lühikirjelduse, sealhulgas teabe selle eesmärkide ja tulemuste kohta, ning tõstavad seal esile liidu rahalist toetust.

4. Toetusesaaja ja partnerorganisatsioonide kõigi teabe- ja teabevahetusmeetmete puhul osutatakse tegevuse jaoks abifondist saadud toetusele, kasutades selleks liidu embleemi ning viidet liidule ja abifondile.

5. Korraldusasutus teavitab toetusesaajaid lõikes 2 osutatud tegevuste loetelu avaldamisest. Korraldusasutus edastab teabe ja avalikustatavad materjalid, sealhulgas elektroonilised vormid, et aidata toetusesaajatel ja partnerorganisatsioonidel täita lõikes 3 sätestatud kohustusi.

6. II rakenduskava puhul

- a) vastutab liikmesriik või korraldusasutus
  - i) niisuguse teavitusalase põhiürituse korraldamise eest, millel antakse teada rakenduskava käivitamisest, ning
  - ii) aastas vähemalt ühe niisuguse teavitusalase põhiürituse korraldamise eest, mille raames teavitatakse rahastamisvõimalustest ja rakendatavatest strateegiatest ja/või esitletakse rakenduskava raames saavutatut, sealhulgas vajaduse korral tegevuste näiteid;
- b) teavitab toetusesaaja tegevuse ajal üldsust abifondist saadud toetusest, tagades, et tegevuses osalejaid on teavitatud abifondi toetusest;
- c) sisaldab niisugust tegevust käsitlev dokument, sealhulgas osalemis- või muu tunnistus, teavet selle kohta, et rakenduskava on saanud abifondist toetust;

d) tagab korraldusasutus, et potentsiaalsetel toetusesaajatel on juurdepääs asjaomasele teabele, mis käsitleb rahastamisvõimalusi, taotlusvooru avamist ja selle tingimusi ning toetatavate tegevuste valimise kriteeriumeid.

7. Isikuandmete töötlemisel vastavalt käesoleva määruse artiklitele 15–19 tegutsevad korraldusasutused, toetusesaajad ja partnerorganisatsioonid kooskõlas direktiiviga 95/46/EÜ.

IV JAOTIS

ABIFONDI RAHALINE TOETUS

Artikkel 20

Kaasrahastamine

1. Rakenduskava kaasrahastamise määr on kuni 85 % avaliku sektori rahastamiskõlblikest kuludest. Seda võib artikli 21 lõikes 1 kirjeldatud juhtudel suurendada. Liikmesriigid võivad toetada abifondi algatusi täiendavate riiklike vahenditega.

2. Komisjoni otsuses rakenduskava vastuvõtmise kohta määratakse kindlaks rakenduskava suhtes kohaldatav kaasrahastamise määr ja abifondist eraldatava toetuse maksimaalne summa.

3. Komisjoni algatusel või komisjoni nimel rakendatavaid tehnilise abi meetmeid võib rahastada 100 % ulatuses.

Artikkel 21

Ajutiste eelarveraskustega liikmesriikidele tehtavate maksete suurendamine

1. Liikmesriigi taotlusel võib vahemakseid ja lõppmakset suurendada 10 protsendipunkti võrra üle rakenduskava suhtes kehtestatud kaasrahastamise määra. Suurendatud kaasrahastamismäära, mis ei tohi ületada 100 %, kohaldatakse maksetaotluste suhtes, mis on seotud selle aruandeperioodiga, mil liikmesriik esitab taotluse, ning sellele järgnevate aruandeperioodidega, mil liikmesriigi puhul on täidetud mõni järgmistest tingimustest:

a) kui asjaomane liikmesriik on võtnud kasutusele euro, saab ta liidult makromajanduslikku finantsabi nõukogu määruse (EL) nr 407/2010⁽¹⁾ kohaselt;

⁽¹⁾ Nõukogu 11. mai 2010. aasta määrus (EL) nr 407/2010, millega luuakse Euroopa finantsstabiilsusmehhanism (ELT L 118, 12.5.2010, lk 1).

b) kui asjaomane liikmesriik ei ole võtnud kasutusele eurot, saab ta keskmise tähtajaga finantsabi nõukogu määruse (EÜ) nr 332/2002⁽²⁾ kohaselt;

c) liikmesriik saab finantsabi Euroopa stabiilsusmehhanismi asutamislepingu kohaselt.

2. Olenemata lõikest 1 ei tohi liidu toetus vahe- ja lõppmaksete kaudu olla suurem kui avaliku sektori toetus ja abifondist eraldatava toetuse maksimaalne summa, nagu on sätestatud komisjoni otsuses, millega rakenduskava heaks kiidetakse.

Artikkel 22

Rahastamiskõlblikkuse periood

1. Käesolev artikkel ei piira artiklis 27 sätestatud komisjoni algatusel põhineva tehnilise abi rahastamiskõlblikkuse eeskirju.

2. Kulud on rakenduskavast toetuse saamiseks kõlblikud juhul, kui toetusesaajal on need tekkinud ja toetusesaaja on need tasunud ajavahemikus 1. detsember 2013 kuni 31. detsember 2023.

3. Tegevusi ei valita rakenduskavast toetust saama juhul, kui need on tegelikult lõpetatud või täielikult ellu viidud enne, kui toetusesaaja on korraldusasutusele esitanud rakenduskava alusel rahastamisaotluse, olenemata sellest, kas toetusesaaja on kõik asjassepuutuvad maksed ära teinud või mitte.

4. Rakenduskava muutmise korral on rakenduskava muudatuse tõttu rahastamiskõblikuks muutuvad kulud rahastamiskõblikud üksnes alates kuupäevast, mil liikmesriik esitas rakenduskava muutmise taotluse komisjonile.

Artikkel 23

Tegevuste rahastamiskõlblikkus

1. Rakenduskavast toetust saavad tegevused peavad aset leidma rakenduskavaga hõlmatud liikmesriigis.

2. Tegevusteks võib rakenduskavast toetust saada juhul, kui need on valitud õiglase ja läbipaistva menetluse abil ning nende aluseks olevad kriteeriumid on kas kehtestatud rakenduskavaga või seirekomisjonis heaks kiidetud.

⁽²⁾ Nõukogu 18. veebruar 2002. aasta määrus (EÜ) nr 332/2002, millega liikmesriikide maksebilansi toetamiseks luuakse keskmise tähtajaga rahalise abi süsteem (EÜT L 53, 23.2.2002, lk 1).

3. II rakenduskava raames toetust saama valitud tegevuste valikukriteeriumid ja loetelud edastatakse vastuvõtmisel ESFist kaasrahastatavate rakenduskavade seirekomisjonidele.

4. Toiduabi ja/või esmast materiaalet abi enim puudustkannatavate isikute jaoks võivad osta partnerorganisatsioonid ise.

Toiduabi ja/või esmast materiaalet abi enim puudustkannatavate isikute jaoks võib osta ka avaliku sektori asutus ja anda need partnerorganisatsioonidele tasuta. Sellisel juhul võib toitu hankida kooskõlas määruse (EL) nr 1308/2013 artikli 16 lõikega 2 võõrandatud sekkumisvarudest pärit toodete kasutuse, töötlemise või müügi teel, kui see on majanduslikult seisukohast kõige soodsam toimimisviis ja ei too kaasa asjatuid viivitusi toidu kättetoimetamisel partnerorganisatsioonidele. Selliste varudega tehtud tehingutest saadud summasid kasutatakse enim puudustkannatavate isikute hüvanguks, neid ei kasutata käesoleva määruse artiklis 20 sätestatud liikmesriikide kaasrahastamiskohustuste vähendamiseks.

Selleks et tagada nende võimalikult tõhus kasutamine, kohaldab komisjon menetlusi, mis on vastu võetud vastavalt määruse (EL) nr 1308/2013 artikli 20 punktile i, mille alusel võib käesoleva määruse kohaldamisel selles osutatud tooteid kasutada, töödelda või müüa.

5. Sellist toiduabi ja/või esmast materiaalet abi antakse enim puudustkannatavatele isikutele tasuta.

6. Tegevusi, milleks saadakse toetust abifondist, ei toetata rohkem kui ühest rakenduskavast, mida kaasrahastatakse abifondist, või muudest liidu vahenditest, et vältida kahekordset rahastamist.

Artikkel 24

Toetamise viis

Liikmesriigid kasutavad abifondi toetamiseks toetuste, hangete või nende kombinatsiooni teel. Sellegipoolest ei või sellist toetust anda abina ELi toimimise lepingu artikli 107 lõike 1 tähenduses.

Artikkel 25

Toetuste vormid

1. Toetuste vormid on järgmised:

a) tegelikult tekkinud ja tasutud rahastamiskõlblike kulude hüvitamine;

b) hüvitamine ühikuhindade alusel;

c) avaliku sektori toetuse ühekordsed summad, mis ei ületa 100 000 eurot;

d) kindlasummaline rahastamine, mille korral kohaldatakse ühe või mitme konkreetse kulukategooria suhtes protsendimäära.

2. Lõikes 1 osutatud vorme võib ühe tegevuse puhul kombineerida üksnes sellisel, et eri kulukategooriate või tegevuse eri etappide jaoks kasutatakse eri toetusvorme.

3. Lõike 1 punktides b, c ja d osutatud kulud määratakse kindlaks alljärgneva põhjal:

a) aus, õiglane ja kontrollitav arvutusmeetod, mis põhineb järgmisel:

i) statistilised andmed või muu objektiivne teave,

ii) toetusesaajate varasemat tegevust puudutavad kontrollitud andmed või nende tavapärase kuluarvestustavade rakendamise;

b) meetodid ja vastavad ühikukulud, ühekordsed summad ja kindlad toetusmäärad, mida kohaldatakse sama tüüpi tegevuste ja toetusesaajatega seotud toetuseskeemide suhtes, mida rahastab täielikult asjaomane liikmesriik;

c) käesoleva määrusega kehtestatud määrad;

d) juhul kui avaliku sektori toetus ei ületa 100 000 eurot, iga üksikjuhtumi puhul eraldi tehtud arvutused, lähtudes korraldusasutusega eelnevalt kokkulepitud esialgselt eelarvest.

4. VI jaotise kohaldamisel loetakse lõike 1 punktides b, c ja d osutatud toetuste vormis arvestatud summad toetusesaaja poolt kantud ja tasutud rahastamiskõlblikeks kuludeks.

5. Dokumendis, kus kehtestatakse iga tegevuse toetamise tingimused, nähakse ette ka meetod, mida tuleb kohaldada tegevuse kulude ja toetuse maksmise tingimuste määramisel.

Artikkel 26

Kulude rahastamiskõlblikkus

1. Kulude rahastamiskõlblikkus määratakse kindlaks riigiseste eeskirjade alusel, välja arvatud juhul, kui käesolevas määruses või käesoleva määruse alusel on kehtestatud erieeskirjad.

2. Olenemata lõikest 1 on I rakenduskavast toetuse saamiseks rahastamiskõlblikud järgmised kulud:

- a) toidu ja/või esmase materiaalse abi ostukulud;
- b) juhul kui toitu või esmast materiaalet abi ostab avaliku sektori asutus ja annab need partnerorganisatsioonidele, siis toidu või esmase materiaalse abi partnerorganisatsioonile kuuluvasse hoiukohta transportimise kulud ja hoiustamiskulud, mida arvutatakse kindla määrana, mis on 1 % punktis a osutatud kuludest, või nõuetekohaselt põhjendatud juhtudel tegelikult tekkinud ja tasutud kulud;
- c) partnerorganisatsioonidele tekkinud haldus-, transpordi- ja hoiustamiskulud, mida arvutatakse kindla määrana, mis on 5 % punktis a osutatud kuludest või 5 % kooskõlas määruse (EL) nr 1308/2013 artikli 16 võõrandatud toiduainete väärtusest;
- d) partnerorganisatsioonidele tekkinud ja nende poolt tasutud toiduannetuste kogumise, transportimise, hoiustamise ja jaotamise ning sellega otseselt seotud teadlikkuse suurendamise alase tegevuse kulud;
- e) partnerorganisatsioonidele, kes jagavad enim puudustkannatavatele isikutele toitu ja/või esmast materiaalet abi ise või koostöölepingute alusel, tekkinud ja nende poolt deklareeritud kaasnevate meetmete kulud, mida arvutatakse kindla määrana, mis on 5 % punktis a osutatud kuludest.

3. Olenemata lõikest 1 on rakenduskavast toetuse saamiseks rahastamiskõlblikud kulud niisugused kulud, mis on kantud vastavalt artikli 27 lõikele 4, või artikli 27 lõike 4 kohaselt kantud kaudsete kulude puhul kulud, mida arvutatakse kindla määrana, mis on kuni 15 % rahastamiskõlblikest otsestest personalikuludest.

4. Rakenduskavast toetuse saamise tingimustele ei vasta järgmised kulud:

- a) laenuintress;
- b) infrastruktuuri tagamine;
- c) kasutatud kaupadega seotud kulud;
- d) käibemaks, välja arvatud juhul, kui see ei ole riigi käibemaksuõiguse alusel tagasi nõutav.

Artikkel 27

Tehniline abi

1. Abifond võib komisjoni algatusel või nimel iga-aastastest vahenditest 0,35 % piires rahastada käesoleva määruse rakendamiseks vajalikke ettevalmistus-, seire-, haldus-, tehnilise abi, auditeerimis-, teavitamis-, kontrolli- ja hindamismeetmeid, samuti artiklis 10 osutatud meetmeid.

2. Komisjon konsulteerib tehnilise abi kavandatud kasutamise küsimustes liikmesriikidega ja organisatsioonidega, kes esindavad partnerorganisatsioone liidu tasandil.

3. Komisjon esitab igal aastal rakendusaktidega oma kavade lõikes 1 loetletud meetmetega seotud tegevuste liigi kohta, kui nähakse ette toetus abifondist.

4. Liikmesriikide algatusel võib rakenduskava 5 % piires abifondi iga-aastastest vahenditest rahastada käesoleva määruse rakendamiseks vajalikke ettevalmistus-, juhtimis-, seire-, haldus-, tehnilise abi, auditeerimis-, teavitamis-, kontrolli- ja hindamismeetmeid. Abifond võib rahastada ka partnerorganisatsioonide suutlikkuse suurendamise ja tehnilise abi meetmeid.

V JAOTIS

JUHTIMINE JA KONTROLL

Artikkel 28

Juhtimis- ja kontrollisüsteemide üldpõhimõtted

Juhtimis- ja kontrollisüsteemidega nähakse kooskõlas artikli 5 lõikega 7 ette

- a) iga juhtimis- ja kontrolliorgani ülesannete kirjeldus ja nende ülesannete organisatsiooniline jaotus;
- b) selliste organite omavaheliste ja organisatsioonide ülesannete lahususe põhimõttest kinnipidamine;
- c) deklareeritud kulude õigsuse ja korrapärasuse tagamise kord;
- d) raamatupidamissüsteemid, finantsandmete ja näitajaid käsitlevate andmete säilitamise ja edastamise süsteemid, seiresüsteemid ja aruandlussüsteemid elektroonilisel kujul;

- e) aruandlus- ja seiresüsteemid, kui vastutav organ usaldab ülesannete täitmise mõnele teisele organile;
- f) juhtimis- ja kontrollisüsteemide toimimise auditeerimise kord;
- g) piisava kontrollijälje tagamise süsteemid ja menetlused;
- h) eeskirjade eiramise, sealhulgas kelmuste ja pettuste ärahoidmine, avastamine ja kõrvaldamine ning põhjendamatult makstud summade ja kogunenud viivisintressi tagasinõudmine.

Artikkel 29

Kohustused seoses eelarve täitmisega koostöös liikmesriikidega

Vastavalt põhimõttele, mis seisneb eelarve täitmisega koostöös liikmesriikidega, vastutavad liikmesriigid ja komisjon kavade juhtimise ja kontrolli eest kooskõlas oma vastavate kohustustega, mis on sätestatud käesolevas määruses.

Artikkel 30

Liikmesriikide kohustused

1. Liikmesriigid täidavad juhtimise, kontrolli ja auditeerimisega seotud kohustusi ning võtavad endale finantsmääruses ja käesolevas määruses sätestatud eelarve täitmist koostöös liikmesriikidega käsitlevatest eeskirjadest tulenevad ülesanded.
2. Liikmesriigid ennetavad, avastavad ja kõrvaldavad eeskirjade eiramisi ning nõuavad tagasi liigselt makstud summad koos hilinenud maksete viivistega. Nad teavad eeskirjade eiramisest komisjonile juhul, kui abifondist saadav toetus ületab 10 000 eurot, ning hoiavad teda kursis seonduvate haldus- ja kohtumenetluste märkimisväärsete edusammudega.

Liikmesriigid ei pea komisjonile eeskirjade eiramisest teatama, kui

- a) eeskirjade eiramine seisneb ainult selles, et kaasrahastatava rakenduskavaga hõlmatud tegevust ei viida täielikult või osaliselt ellu toetusesaaja pankroti tõttu;
- b) toetusesaaja teatab eeskirjade eiramisest vabatahtlikult korraldus- või sertifitseerimisasutusele enne, kui need on selle avastanud, sõltumata sellest, kas see toimub enne või pärast avaliku sektori toetuse väljamaksmist;

- c) korraldus- või sertifitseerimisasutus avastab ja kõrvaldab eeskirjade eiramise enne, kui asjaomased kulud kantakse komisjonile esitatavasse kuluaruandesse.

Kõigil muudel juhtudel, eelkõige enne pankrotti aset leidvatel juhtudel või kahtlustatavate pettuste korral, teatatakse avastatud eeskirjade eiramisest ning sellega seotud ennetus- ja parandusmeetmetest komisjonile.

Kui toetusesaajale alusetult makstud summasid ei ole võimalik tagasi nõuda ja selle põhjuseks on liikmesriigi viga või hooletus, vastutab liikmesriik asjaomaste summade liidu eelarvesse tagasimaksmise eest. Liikmesriigid võivad otsustada alusetult makstud summat mitte tagasi nõuda, kui toetusesaajalt tagasinõutav, abifondist toetusena saadud summa ilma intressideta ei ületa 250 eurot.

Komisjonil on õigus võtta artikli 62 kohaselt vastu delegeeritud õigusakte, milles sätestatakse täiendavad üksikasjalikud eeskirjad teatamist vajavate eeskirjade eiramise juhtude kindlaksmääramise kriteeriumide, esitatavate andmete ning tingimuste ja menetluste kohta, mida kohaldatakse, et teha kindlaks, kas summad, mida ei ole võimalik tagasi nõuda, tuleb hüvitada liikmesriikidel.

Komisjon võtab artikli 63 lõikes 2 osutatud nõuandemenetluse kohaselt vastu rakendusaktid, millega kehtestatakse aruannete esitamise sagedus ja aruandluse vorm.

3. Liikmesriigid tagavad abifondi puudutavate kaebuste kontrollimise tulemusliku korra olemasolu. Sellise korra ulatuse, eeskirjade ja menetluste eest vastutavad liikmesriigid vastavalt oma institutsioonilisele ja õigusraamistikule. Komisjoni taotlusel kontrollivad liikmesriigid oma korra kohaselt komisjonile esitatud kaebusi. Liikmesriigid teavitavad komisjoni niisuguste kontrollide tulemustest, kui komisjon seda taotleb.

4. Kogu liikmesriikide ja komisjoni vaheline ametlik teabevahetus toimub elektroonilise andmevahetussüsteemi kaudu. Komisjon võtab vastu rakendusaktid, millega kehtestatakse tingimused, millele elektrooniline andmesüsteem vastama peab. Rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 63 lõikes 3 osutatud kontrollimenetlusega.

Artikkel 31

Asutuste määramine

1. Iga liikmesriik määrab igale rakenduskavale korraldusasutuseks riikliku avaliku sektori asutuse. Sama korraldusasutuse võib määrata kahele rakenduskavale.

2. Liikmesriik määrab igale rakenduskavale sertifitseerimis-asutuseks riikliku avaliku sektori asutuse, ilma et see piiraks lõike 3 kohaldamist. Sama sertifitseerimisasutuse võib määrata kahele rakenduskavale.

3. Liikmesriik võib määrata rakenduskavale korraldusasutuse, mis täidaks ka sertifitseerimisasutuse ülesandeid.

4. Liikmesriik määrab igale rakenduskavale auditeerimis-asutuseks oma ülesannetes korraldus- ja sertifitseerimisasutusest sõltumatu riikliku avaliku sektori asutuse. Sama auditeerimis-asutuse võib määrata kahele rakenduskavale.

5. Tingimusel et järgitakse ülesannete lahususe põhimõtet, võivad korraldusasutus, sertifitseerimisasutus ning kui I rakenduskava ja II rakenduskava puhul ei ületa abifondist saadava toetuse kogusumma 250 000 000 eurot, auditeerimisasutus kuuluda samasse avaliku sektori asutusse.

6. Liikmesriik võib määrata ühe või mitu vahendusasutust, mis täidavad teatavaid korraldusasutuse või sertifitseerimis-asutuse ülesandeid selle asutuse vastutusel. Korraldus- või sertifitseerimis- ja vahendusasutuste vastavasisulised omavahelised kokkulepped vormistatakse ametlikult kirjaliku dokumendina.

7. Liikmesriik või korraldusasutus võib usaldada rakenduskava mõne osa haldamise vahendusasutusele; selleks sõlmitakse vahendusasutuse ja liikmesriigi või korraldusasutuse vahel kirjalik leping. Vahendusasutus esitab tagatise oma maksevõime kohta ja pädevuse kohta asjaomasel valdkonnas, samuti oma haldus- ja finantsjuhtimissuutlikkuse kohta.

8. Liikmesriik kehtestab kirjalikult eeskirjad, millega reguleeritakse tema suhteid korraldus-, sertifitseerimis- ja auditeerimis-asutustega, nende asutuste omavahelisi suhteid ning nende asutuste suhteid komisjoniga.

Artikkel 32

Korraldusasutuse ülesanded

1. Korraldusasutuse ülesanne on juhtida rakenduskava vastavalt usaldusväärse finantsjuhtimise põhimõttele.

2. Rakenduskava juhtimisel teeb korraldusasutus järgmist:

a) vajaduse korral toetab artiklis 11 osutatud seirekomisjoni tööd ja edastab talle tema ülesannete täitmiseks vajaliku

teabe, iseäranis rakenduskava eesmärkide saavutamisel tehtud edusamme puudutavad andmed, finantsandmed ning näitajaid puudutavad andmed;

b) koostab artiklis 13 osutatud rakenduskava elluviimise aasta- ja lõpparuande ning esitab need I rakenduskava puhul pärast asjaomaste sidusrühmadega konsulteerimist ja samal ajal huvide konflikte vältides ning II rakenduskava puhul pärast artiklis 11 osutatud seirekomisjoni heakskiidu saamist komisjonile;

c) teeb vahendusasutustele ja toetusesaajatele kättesaadavaks teabe, mis on oluline nende ülesannete täitmiseks ja tegevuste elluviimiseks;

d) loob süsteemi, millega kirjendatakse ja salvestatakse elektrooniliselt iga tegevust kajastavad andmed, mis on vajalikud seireks, hindamiseks, finantsjuhtimiseks, kontrollimiseks ja auditeerimiseks, sealhulgas andmed II rakenduskava alusel kaasrahastatavate tegevustes osalejate kohta;

e) tagab, et punktis d osutatud andmed kogutakse, sisestatakse ja säilitatakse punktis d osutatud süsteemis kooskõlas direktiivi 95/46/EÜ sätetega ning võimaluse korral liigendatakse soo alusel.

3. Tegevuste valimisel korraldusasutus

a) koostab ja, kui see on pärast heakskiidu saamist asjakohane, kohaldab asjakohaseid valikumenetlusi ja/või -kriteeriume, mis on mittediskrimineerivad ja läbipaistvad;

b) tagab, et valitud tegevus

i) kuulub abifondi ja rakenduskava rakendusallasse;

ii) vastab rakenduskavas ning artiklites 22, 23 ja 26 sätestatud kriteeriumidele;

iii) arvestab vajaduse korral artikli 5 lõigetes 11, 12, 13 ja 14 sätestatud põhimõtteid;

c) tagab, et toetusesaajale esitatakse dokument, milles kirjeldatakse iga tegevuse toetuse tingimusi, sealhulgas tegevuse raames pakutavaid tooteid või teenuseid puudutavaid konkreetseid nõudeid, rahastamiskava ja elluviimise tähtaega;

d) veendub enne tegevuse heakskiitmist, et toetusesaajal on haldus-, finants- ja toimumissuutlikkus punktis c osutatud tingimuste täitmiseks;

e) veendub, et kui tegevus on alanud enne rahastamistaotluse esitamist korraldusasutusele, on täidetud tegevust puudutavad olulised kohaldatavad õigusnormid;

f) määrab I rakenduskava puhul materiaalse abi liigid ja II rakenduskava puhul meetme liigid, mille alla tegevuse kulud arvatakse.

4. Rakenduskava finantsjuhtimisel ja -kontrollimisel korraldusasutus

a) kontrollib, et kaasrahastatavad tooted on tarnitud ja teenused osutatud ning et toetusesaajate poolt deklareeritud kulud on tasutud ning et kulud vastavad kohaldatavatele õigusnormidele, rakenduskavale ning tegevuse toetamise tingimustele;

b) tagab, et tegelikult tekkinud rahastamiskõlblike kulude alusel hüvitatavate tegevuste rakendamise kaasatud toetusesaajad kasutavad eraldi raamatupidamissüsteemi või vastavaid raamatupidamiskode kõigi tegevusega seotud tehingute kohta;

c) rakendab tulemuslikke ja proportsionaalseid pettusevastaseid meetmeid, arvestades tuvastatud riske;

d) kehtestab menetlused, millega tagatakse, et kõiki kulusid ja auditeid puudutavaid dokumente, mida on vaja piisava kontrollijälje tagamiseks, hoitakse kooskõlas artikli 28 punkti g nõuetega;

e) koostab finantsmääruse artikli 59 lõike 5 esimese lõigu punktides a ja b osutatud liidu vahendite haldaja kinnituse ja iga-aastase kokkuvõtte.

5. Lõike 4 punkti a alusel toimuv kontroll hõlmab järgmisi menetlusi:

a) toetusesaajate iga hüvitamistaotluse halduskontrollid;

b) tegevuste kohapealsed kontrollid.

Kohapealse kontrollimise sagedus ja ulatus peab olema proportsionaalne tegevusele eraldatava avaliku sektori toetuse summa

ning juhtimis- ja kontrollisüsteemi tervikuna ohustava riski taseme, mille auditeerimisasutus niisuguste kontrollide ja auditite käigus kindlaks on teinud.

6. Lõike 5 esimese lõigu punkti b kohaste üksikute tegevuste kohapealseid kontrollide võib teha valimimeetodi alusel.

7. Kui korraldusasutus on rakenduskava raames ühtlasi toetusesaaja, peab lõike 4 punktis a osutatud kontrollide tegemise kord tagama piisava ülesannete lahususe.

8. Komisjonil on õigus võtta artikli 62 kohaselt vastu delegeeritud õigusakte, milles kehtestatakse eeskirjad käesoleva artikli lõike 2 punkti d alusel loodud seiresüsteemis andmete elektroonilises vormis salvestamiseks ja säilitamiseks.

Komisjon võtab vastu rakendusaktid, millega nähakse ette käesoleva artikli lõike 2 punkti d alusel loodud süsteemi tehniline kirjeldus. Rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 63 lõikes 3 osutatud kontrollimenetlusega.

9. Komisjonil on õigus võtta artikli 62 kohaselt vastu delegeeritud õigusakte, milles sätestatakse üksikasjalikud miinimumnõuded käesoleva artikli lõike 4 punktis d osutatud kontrollijälje kohta seoses raamatupidamisandmike säilitamise ja tõendavate dokumentide hoidmisega sertifitseerimisasutuse, korraldusasutuse, vahendusasutuste ning toetusesaajate tasandil.

10. Komisjon võtab käesoleva artikli rakendamise ühetaoliste tingimuste tagamiseks vastu rakendusaktid lõike 4 punktis e osutatud liidu vahendite haldaja kinnituse näidise kohta. Rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 63 lõikes 2 osutatud nõuandemenetlusega.

Artikkel 33

Sertifitseerimisasutuse ülesanded

Rakenduskava sertifitseerimisasutusel on järgmised ülesanded:

a) koostada ja esitada komisjonile maksetaotlusi ning tõendada, et need lähtuvad usaldusväärsetest raamatupidamissüsteemidest, rajanevad kontrollitavatel tõendavatel dokumentidel ning neid on kontrollinud korraldusasutus;

b) koostada finantsmääruse artikli 59 lõike 5 esimese lõigu punktis a osutatud raamatupidamise aastaaruandeid;

- c) tõendada raamatupidamise aastaaruannete terviklikkust, täpsust ja õigsust ning seda, et arvestuskannetesse kantud kulud vastavad kohaldatavatele õigusnormidele ning et need on tehtud seoses tegevustega, mis on rahastamiseks välja valitud vastavalt rakenduskava suhtes kohaldatavatele kriteeriumidele ning on vastavuses kohaldatava õigusega;
- d) tagada sellise süsteemi olemasolu, milles salvestatakse ja säilitatakse elektroonilisel kujul iga tegevuse raamatupidamisandmikud ning mis toetab kõiki andmeid, mida on vaja, et koostada maksetaotlusi ja raamatupidamise aastaaruandeid, sealhulgas tagasinõutavate summade, tagasinõutud summade ning tegevuse või rakenduskava kogu toetuse või selle osa tühistamise järel tühistatud summade andmikud;
- e) maksetaotluste koostamise ja esitamise puhul tagada, et ta on saanud korraldusasutuselt piisavalt teavet kuludega seotud menetluste ja kontrollide kohta;
- f) arvestada maksetaotluste koostamisel ja esitamisel kõikide auditeerimisasutuse poolt või tema vastutusel korraldatud auditite tulemusi;
- g) hoida elektroonilisel kujul raamatupidamisandmikke komisjonile deklareeritud kulude ja toetusesaajatele makstud vastava avaliku sektori toetuse kohta;
- h) pidada arvestust tagasinõutud summade ning tegevuse kogu toetuse või selle osa tühistamise järel tühistatud summade kohta. Tagasinõutud summad makstakse liidu eelarvesse tagasi enne rakenduskava lõpetamist, arvates need maha kulude järgnevast eelarvestusest.

Artikkel 34

Auditeerimisasutuse ülesanded

1. Auditeerimisasutus tagab, et deklareeritud kulude alusel auditeeritakse rakenduskava juhtimis- ja kontrollisüsteemi nõuetekohast toimimist ja asjakohast tegevusevalimit.

Deklareeritud kulusid auditeeritakse representatiivse valimi või vajaduse korral substantiivse testimise ja üldiselt statistiliste valimimeetodite alusel.

Auditeerimisasutuse pädevale arvamusele tuginedes võib nõuetekohaselt põhjendatud juhtudel kasutada ka mittestatistilist valimimeetodit kooskõlas rahvusvaheliselt tunnustatud auditeerimisstandarditega ning üksnes sellistel juhtudel, kui tegevuste arv aruandeaasta jooksul ei ole piisav statistilise meetodi kasutamiseks.

Sellistel juhtudel peab valimi suurus olema piisav selleks, et võimaldada auditeerimisasutusel koostada kehtiv auditiarvamus kooskõlas finantsmääruse artikli 59 lõike 5 esimese lõigu punktiga b.

Mittestatistiline valimimeetod peab hõlmama vähemalt 5 % tegevustest, mille kulud on komisjonile aruandeaasta jooksul deklareeritud, ja 10 % kuludest, mis on komisjonile aruandeaasta jooksul deklareeritud.

Kui I rakenduskavale abifondist eraldatava toetuse kogusumma ei ületa 35 000 000 eurot, võib auditeerimisasutus piirduda oma auditis iga-aastase süsteemiauditiga, mis hõlmab substantiivset testimist, mis põhineb tegevuste pistelise ja riskipõhise kontrolli kombinatsioonil. Auditeerimine peab toimuma kooskõlas rahvusvaheliselt tunnustatud auditeerimisstandarditega ning selle raames tuleb igal aastal kvantifitseerida vigade määr komisjonile esitatud tõendatud kuludeklaratsioonides.

2. Kui auditeid teeb asutus, mis ei ole auditeerimisasutus, tagab auditeerimisasutus, et niisugusel asutusel on tegevuses vajalik sõltumatus.

3. Auditeerimisasutus tagab, et auditeerimisel võetakse arvesse rahvusvaheliselt tunnustatud auditeerimisstandardeid.

4. Auditeerimisasutus koostab kaheksa kuu jooksul rakenduskava vastuvõtmisest auditistrateegia auditite korraldamiseks. Auditistrateegias kirjeldatakse auditeerimismetoodikat, tegevusauditite valimivõtumeetodit või vajaduse korral substantiivse testimise meetodit ja auditite kavandamist jooksuaks aruandeaastaks ning kaheks järgmiseks aruandeaastaks. Auditistrateegiat ajakohastatakse igal aastal alates 2016. aastast kuni 2024. aastani (k.a). Kui kahe rakenduskava suhtes kehtib ühine juhtimis- ja kontrollisüsteem, võib koostada asjaomaste rakenduskavade jaoks ühe auditistrateegia. Auditeerimisasutus esitab auditistrateegia komisjonile, kui viimane seda taotleb.

5. Auditeerimisasutus koostab

a) auditiarvamuse vastavalt finantsmääruse artikli 59 lõike 5 esimese lõigu punktile b;

b) auditiaruande, milles esitatakse vastavalt lõikele 1 korraldatud auditite peamised tähelepanekud, sealhulgas juhtimis- ja kontrollisüsteemis tuvastatud puuduste kohta, samuti kavandatud ja rakendatud parandusmeetmed.

Kui ühine juhtimis- ja kontrollisüsteem kehtib kahe rakendus-kava suhtes, võib esimese lõigu punktis b nõutavad andmed rühmitada ühte aruandesse.

6. Komisjon võtab käesoleva artikli rakendamise ühetaoliste tingimuste tagamiseks vastu rakendusaktid, millega kehtestatakse auditistrateegia, auditiarvamuse ja auditiaruande näidised. Rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 63 lõikes 2 osutatud nõuandemenetlusega.

7. Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 62 vastu delegeeritud õigusakte, milles sätestatakse tegevuste auditite ja raamatupidamise aastaaruannete auditite ulatus ja sisu ning metoodika käesoleva artikli lõikes 1 osutatud tegevuste valimiseks.

8. Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 62 vastu delegeeritud õigusakte, millega kehtestatakse üksikasjalikud eeskirjad komisjoni ametnike või komisjoni volitatud esindajate tehtud auditite jooksul kogutavate andmete kasutamise kohta.

Artikkel 35

Korraldusametuse ja sertifitseerimisasutuse määramise kord

1. Liikmesriigid teavitavad komisjoni korraldusametuse ja vajaduse korral sertifitseerimisasutuse asjakohasel tasandil toimunud määramise kuupäevast ja viisist enne, kui komisjonile esitatakse esimene vahemaksetaotlus.

2. Lõikes 1 osutatud määramised põhinevad auditiaruandel ja auditiarvamusel, mille koostab sõltumatu auditeerimisasutus, kes hindab asutuste vastavust IV lisas sätestatud sisekontrollikeskkonna, riskijuhtimise, juhtimis- ja kontrollimeetmete ning seirega seotud kriteeriumidele.

Sõltumatu auditeerimisasutus on auditeerimisasutus või mõni muu avaliku sektori või eraõiguslik asutus, millel on piisav auditivõime, mis on sõltumatu korraldusametusest ja vajaduse korral sertifitseerimisasutusest ning mis teeb oma tööd, võttes arvesse rahvusvaheliselt tunnustatud auditeerimisstandardeid.

3. Liikmesriigid võivad otsustada, et käesoleva määruse kohaldamisel loetakse määratuks korraldusametuse või sertifitseerimisasutuse, mis on määratud ESFi kaasrahastatava rakenduskava teostamiseks määruse (EL) nr 1303/2013 alusel.

4. Komisjon võib ühe kuu jooksul alates lõikes 1 osutatud määramistest teavitamisest taotleda lõikes 2 osutatud sõltumatu auditeerimisasutuse aruannet ja arvamust ning korraldusametusele või vajaduse korral sertifitseerimisasutusele kehtestatud ülesannete ja menetluste kirjeldust. Komisjon otsustab nimetatud dokumentide taotlemise üle oma riskihindamise alusel.

Komisjon võib esitada tähelepanekuid kahe kuu jooksul alates esimese lõigus osutatud dokumentide kättesaamisest.

Ilma et see piiraks artikli 46 kohaldamist, ei peata kõnealuste dokumentide läbivaatamine vahemaksetaotluste käsitlemist.

5. Kui kehtivad auditeerimis- ja kontrollimistulemused näitavad, et määratud asutus ei vasta enam lõikes 2 osutatud kriteeriumidele, kehtestab liikmesriik asjakohasel tasandil probleemi tõsidusest lähtudes katseaja, mille jooksul võetakse vajalikke parandusmeetmeid.

Kui määratud asutus ei rakenda nõutud parandusmeetmeid liikmesriigi kehtestatud katseaja jooksul, lõpetab liikmesriik määramise asjakohasel tasandil.

Liikmesriik teavitab komisjoni viivitamata määratud asutuse suhtes kehtestatud katseajast, edastades teabe nimetatud katseaja pikkuse kohta, katseaja lõpetamisest pärast parandusmeetmete rakendamist, samuti sellest, kui asutuse määramine on lõpetatud. Teade selle kohta, et liikmesriik on kehtestanud määratud asutusele katseaja, ilma et see piiraks artikli 46 kohaldamist, ei peata vahemaksetaotluste käsitlemist.

6. Kui korraldusametuse või sertifitseerimisasutuse määramine on lõpetatud, määravad liikmesriigid lõikes 2 sätestatud korda järgides uue asutuse, mis võtab üle korraldusametuse või sertifitseerimisasutuse ülesanded, ning teavitavad sellest komisjoni.

7. Käesoleva artikli rakendamise ühetaoliste tingimuste tagamiseks võtab komisjon vastu rakendusaktid sõltumatu auditeerimisasutuse aruande ja arvamuse mudeli ning korraldusametusele ja vajaduse korral sertifitseerimisasutusele määratavate ülesannete ja menetluste kirjelduste kohta. Rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 63 lõikes 3 osutatud kontrollimenetlusega.

Artikkel 36

Komisjoni volitused ja vastutusala

1. Komisjon veendub kättesaadava teabe, sealhulgas juhtimise ja kontrollimise eest vastutavate asutuste määramist puudutava teabe, igal aastal kõnealuste määratud asutuste poolt vastavalt finantsmääruse artikli 59 lõikele 5 esitatud dokumentide, kontrolliaruannete, rakenduskava elluviimise aastaaruannete ning liikmesriikide ja liidu asutuste auditite alusel, et liikmesriigid on loonud juhtimis- ja kontrollisüsteemid, mis vastavad käesolevale määrusele, ning et kõnealused süsteemid toimivad rakenduskavade teostamise ajal tulemuslikult.

2. Komisjoni ametnikud või komisjoni volitatud esindajad võivad korraldada kohapealseid auditeid või kontrole, teatades sellest liikmesriigi pädevale asutusele ette vähemalt 12 tööpäeva, välja arvatud kiireloomulistel juhtudel. Komisjon järgib proportsionaalsuse põhimõtet, võttes arvesse vajadust vältida liikmesriikide tehtavate auditite või kontrollide põhjendamatu dubleerimist, liidu eelarvele avalduva riski taset ning vajadust vähendada nii palju kui võimalik toetusesaajate halduskoormust kooskõlas käesoleva määrusega. Sellised auditid või kontrollid võivad hõlmata eelkõige rakenduskava või selle osa ning tegevuste juhtimis- ja kontrollisüsteemi tõhusa toimimise kontrolli ning tegevuste või rakenduskavade usaldusväärse finantsjuhtimise hindamist. Sellistes auditites või kontrollides võivad osaleda liikmesriigi ametnikud või volitatud esindajad.

Komisjoni ametnikud või komisjoni volitatud esindajad, kes on nõuetekohaselt volitatud kohapealseid auditeid või kontrole tegema, peavad pääsena ligi kõikidele vajalikele abifondist toetatavate tegevustega või juhtimis- ja kontrollisüsteemiga seotud andmikele, dokumentidele ja metaandmetele, olenemata kandjast, millele need on salvestatud. Liikmesriigid esitavad komisjonile taotluse alusel selliste andmike, dokumentide ja metaandmete koopiaid.

Käesolevas lõikes kirjeldatud õigused ei mõjuta liikmesriikide õigusnormide kohaldamist, milles teatavate tegevuste tegemise õigus on riigisiseste õigusaktidega selleks määratud ametnikel. Komisjoni ametnikud ja volitatud esindajad ei osale muu hulgas liikmesriigi õigusaktide raames koduvisiitidel ega isikute ametlikul küsitlemisel. Niisugustel ametnikel ja esindajatel on siiski juurdepääs sel teel saadud teabele, ilma et see piiraks liikmesriikide kohtute pädevust ja austades täielikult asjaomaste õigussubjektide põhiõigusi.

3. Komisjon võib liikmesriigilt nõuda meetmete võtmist, mis on vajalikud juhtimis- ja kontrollisüsteemide tõhusa toimimise tagamiseks või kulutuste nõuetekohasuse kontrollimiseks kooskõlas käesoleva määrusega.

Artikkel 37

Koostöö auditeerimisasutustega

1. Komisjon teeb auditeerimisasutustega koostööd nende auditeerimiskavade ja -meetodite koordineerimiseks ning annab nimetatud asutustele viivitamata teada juhtimis- ja kontrollisüsteemide auditite tulemustest.

2. Koostöö hõlbustamiseks juhtudel, kui liikmesriik määrab rohkem kui ühe auditeerimisasutuse, võib liikmesriik määrata koordineerimisorgani.

3. Komisjon, auditeerimisasutused ja koordineerimisorgan kohtuvad korrapäraselt ning üldjuhul vähemalt kord aastas, kui ei ole kokku lepitud teisiti, et tutvuda iga-aastase kontrolliaruande, auditiarvamuse ja auditistrateegiaga ning vahetada arvamusi juhtimis- ja kontrollisüsteemide täiustamisega seotud küsimustes.

VI JAOTIS

**FINANTSJUHTIMINE, RAAMATUPIDAMISARVESTUSE
KONTROLL JA HEAKSKIITMINE, FINANTSKORREKTSIOONID
NING KULUKOHUSTUSTEST VABASTAMINE**

1. PEATÜKK

Finantsjuhtimine

Artikkel 38

Eelarvelised kulukohustused

Liidu eelarvelised kulukohustused iga rakenduskava suhtes määratakse iga-aastaste osamaksetega ajavahemikuks 1. jaanuar 2014 kuni 31. detsember 2020. Komisjoni otsus, millega rakenduskava vastu võetakse, kujutab endast rahastamisotsust finantsmääruse artikli 84 tähenduses, ning kui see on asjaomasele liikmesriigile teatavaks tehtud, siis ka juriidilist kulukohustust finantsmääruse tähenduses.

Iga rakenduskava puhul võetakse esimese osamakse eelarveline kulukohustus pärast seda, kui komisjon on rakenduskava heaks kiitnud.

Järgnevate osamaksete eelarvelised kulukohustused võtab komisjon igal aastal enne 1. maid, lähtudes teisest lõigust osutatud otsusest, välja arvatud juhul, kui kohaldatakse finantsmääruse artiklit 16.

Artikkel 39

Komisjoni tehtavad väljamaksed

1. Komisjon teeb abifondist toetuse osamakseid igale rakenduskavale kooskõlas eelarveassigneeringutega ja vabade vahendite olemasolul. Iga makse kirjendatakse abifondi varaseimatele avatud eelarvelistele kulukohustustele.

2. Maksed tehakse eel- ja vahemaksetena ning lõppmaksena.

Artikkel 40

Vahemaksed ning lõppmakse tegemine

1. Komisjon hüvitab vahemaksetena 90 % summast, mis saadakse, kui maksetaotlusse kantud avaliku sektori rahastamiskõlblike kulude suhtes kohaldatakse rakenduskava vastuvõtmise otsuses kindlaks määratud kaasrahastamise määra. Komisjon otsustab, kas järelejäänud summad hüvitatakse vahemaksetena või nõutakse tagasi vastavalt artiklile 50.

2. Olenemata artiklist 21 ei tohi abifondist eraldatav toetus vahe- ja lõppmaksete kaudu olla suurem kui abifondist eraldatava toetuse maksimaalne summa, nagu on kindlaks määratud komisjoni otsuses, millega rakenduskava heaks kiidetakse.

Artikkel 41

Maksetaotlused

1. Komisjonile esitatavas maksetaotluses esitatakse kogu teave, mida on komisjonil vaja raamatupidamise aastaaruannete koostamiseks kooskõlas finantsmääruse artikli 68 lõikega 3.

2. Maksetaotlustes peab kogu rakenduskava kohta ja artikli 27 lõikes 4 osutatud tehnilise abi kohta sisalduma

a) tegevuste rakendamisel toetusesaajate kantud ja makstud avaliku sektori rahastamiskõlblike kulude kogusumma, nagu see on sertifitseerimisasutuse raamatupidamissüsteemis kirjendatud;

b) tegevuste rakendamisel kantud avaliku sektori kulude kogusumma, nagu see on sertifitseerimisasutuse raamatupidamissüsteemis kirjendatud.

3. Maksetaotlusse kantud rahastamiskõlblike kulutusi tõendatakse maksekviitungitega või samaväärsel tõendusjõuga raamatupidamisdokumentidega, välja arvatud artikli 25 lõike 1 punktide b, c ja d kohaste toetusvormide puhul. Selliste toetusvormide puhul on maksetaotlusse kantavateks summadeks kohaldatava aluse põhjal arvutatud kulud.

4. Käesoleva artikli rakendamise ühetaoliste tingimuste tagamiseks kehtestab komisjon rakendusaktidega maksetaotluste näidise. Rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 63 lõikes 3 osutatud kontrollimenetlusega.

Artikkel 42

Maksed toetusesaajatele

1. Korraldusasutus tagab, et kui toetus makstakse välja partnerorganisatsioonidele, tagatakse toetusesaajatele rahavoog, mis võimaldab neil oma tegevusi nõuetekohaselt läbi viia.

2. Sõltuvalt eelmaksete ning vahemaksetega kättesaadavaks tehtud rahalistest vahenditest tagab korraldusasutus, et toetusesaaja saab avaliku sektori rahastamiskõlblike kulude kogusummale vastavad vahendid kätte täissummas ja mitte hiljem kui 90 päeva pärast kuupäeva, mil toetusesaaja maksenõude esitas. Sellest summast ei arvata midagi maha ega peeta kinni täiendavaid erimakse ega muid samaväärsel toimega makse, mis võiksid toetusesaajatele makstavaid summasid vähendada.

3. Korraldusasutus võib lõikes 2 osutatud maksetähtaja põhjendatud juhtudel edasi lükata, kui

a) maksenõude summa ei kuulu tasumisele või ei ole esitatud asjakohaseid tõendavaid dokumente, sh neid, mida on vaja artikli 32 lõike 4 punkti a kohaste juhtimise kontrollitoimingute jaoks, või

b) on algatatud uurimine seoses eeskirjade võimaliku eiramisega, mis mõjutab asjaomaseid kulusid.

Asjaomasele toetusesaajale antakse edasilükkamisest ja selle põhjustest kirjalikult teada.

Artikkel 43

Euro kasutamine

1. Liikmesriigi esitatud rakenduskavas kindlaks määratud summade, kuluaruannete, maksetaotluste, raamatupidamise aastaaruannete ning iga-aastastes aruannetes ja rakendamise lõpparuandes esitatud kulude vääring on euro.

2. Liikmesriigid, kes ei ole maksetaotluse esitamise päevaks eurot kasutusele võtnud, konverteerivad riigi vääringus tehtud kulud eurodesse. Need summad konverteeritakse eurodesse, kasutades komisjoni selle kuu raamatupidamise vahetuskurssi, millal kulu kanti asjaomase rakenduskava sertifitseerimisasutuse raamatupidamisarvestusse. Komisjon avaldab konverteerimiskursi igal kuul elektrooniliselt.

3. Kui liikmesriik võtab kasutusele euro, kohaldatakse lõikes 2 sätestatud konverteerimiskorda jätkuvalt kõikide kulude suhtes, mille sertifitseerimisasutus on raamatupidamisarvestusse kandnud enne riigi vääringu ja euro vahelise kindlaksmääratud konverteerimiskursi jõustumise kuupäeva.

Artikkel 44

Maksed ja eelmaksete tasaarveldamine

1. Pärast rakenduskava vastuvõtmise otsust teeb komisjon eelmakse 11 % ulatuses abifondi toetusest asjaomasele rakenduskavale.

2. Eelmakseid kasutatakse ainult makseteks toetusesaajatele rakenduskava rakendamisel. Need tehakse vastutavale asutusele sel otstarbel viivitamatult kättesaadavaks.

3. Kui asjaomase rakenduskavaga seotud maksetaotlust ei ole saadetud 24 kuu jooksul alates kuupäevast, mil komisjon tegi esimese eelmakse, makstakse kogu eelmaksena tasutud summa komisjonile tagasi. Selline tagasimakse ei mõjuta liidu toetust asjaomasele rakenduskavale.

4. Esialgse eelmaksena makstud summad kantakse komisjoni raamatupidamisarvestusest välja tervikuna hiljemalt pärast rakenduskava lõpetamist.

Artikkel 45

Tähtaeg vahemaksetaotluste esitamiseks ja tasumiseks

1. Sertifitseerimisasutus esitab vastavalt artikli 41 lõikele 2 korrapäraselt vahemaksetaotlused, mis hõlmavad summasid, mis on kirjendatud tema raamatupidamissüsteemi asjaomasel aruandeaastal. Sertifitseerimisasutus võib aga juhul, kui ta peab seda vajalikuks, lisada need summad järgmistel aruandeaastatel esitatavatele maksetaotlusele.

2. Sertifitseerimisasutus esitab lõpliku vahemaksetaotluse 31. juuliks pärast eelmise aruandeaasta lõppu ja igal juhul enne järgmise aruandeaasta esimest vahemaksetaotlust.

3. Esimest vahemaksetaotlust ei saa esitada enne, kui komisjonile on teatatud korraldusametuse ja sertifitseerimisasutuse määramisest vastavalt artiklile 35.

4. Vahemakseid ei saa teha rakenduskava puhul, kui komisjonile ei ole saadetud rakenduskava elluviimise aastaaruannet vastavalt artiklile 13.

5. Vabade vahendite olemasolul teeb komisjon vahemaksed hiljemalt 60 päeva jooksul pärast kuupäeva, mil maksetaotlus komisjonis registreeritakse.

Artikkel 46

Maksetähtaja arvestamise katkestamine

1. Volitatud eelarvevahendite käsutaja finantsmääruse tähenduses võib vahemakse nõude maksetähtaja arvestamise katkestada maksimaalselt kuueks kuuks, kui

a) liikmesriigi või liidu auditeerimisasutuse andmetel on selgeid tõendeid, mis võimaldavad väita, et juhtimis- ja kontrollisüsteemi toimimises on suuri puudusi;

b) volitatud eelarvevahendite käsutaja peab korraldama täiendava kontrollimise pärast volitatud eelarvevahendite käsutajani jõudnud teavet, et maksetaotluses sisalduvad kulud on seotud eeskirjade eiramisega, millel on rängad rahalised tagajärjed;

c) jäetakse esitamata üks finantsmääruse artikli 59 lõikes 5 nõutavatest dokumentidest.

Liikmesriigid võivad kokku leppida, et maksetähtaja arvestamise katkestamist pikendatakse kolme kuu võrra.

2. Volitatud eelarvevahendite käsutaja piirab katkestamist nii, et see puudutab ainult kulude seda osa, mis on hõlmatud lõike 1 esimeses lõigus osutatud asjaoludega seotud maksenõudega, välja arvatud juhul, kui kulude mõjutatud osa ei ole võimalik kindlaks teha. Volitatud eelarvevahendite käsutaja teatab liikmesriigile ja korraldusametusele viivitamata kirjalikult katkestamise põhjustest ja palub neil olukorda parandada. Volitatud eelarvevahendite käsutaja lõpetab katkestamise niipea, kui on võetud vajalikud meetmed.

Artikkel 47

Maksete peatamine

1. Komisjon võib vahemaksed täielikult või osaliselt peatada, kui on täidetud üks või mitu järgmistest tingimustest:

a) rakenduskava juhtimis- ja kontrollisüsteemi tõhusas toimimises on suuri puudusi, mis ohustavad liidu toetust rakenduskavale ja mille suhtes ei ole rakendatud parandusmeetmeid;

- b) tõendatud kuluaruandes sisalduvad kulud on seotud eeskirjade eiramisega, millel on tõsised rahalised tagajärjed, mida ei ole kõrvaldatud;
- c) liikmesriik ei ole rakendanud vajalikke meetmeid selle olukorra parandamiseks, mis põhjustas artikli 46 kohase katkestamise;
- d) seiresüsteemi kvaliteedis ja usaldusväärsuses või andmetes näitajate kohta on suuri puudusi;

2. Komisjon võib otsustada rakendusaktidega peatada kõik vahemaksed või osa nendest pärast seda, kui ta on andnud liikmesriigile võimaluse esitada oma tähelepanekud.

3. Komisjon lõpetab kõikide või mõnede vahemaksete peatamise, kui liikmesriik on rakendanud peatamise lõpetamiseks vajalikud meetmed.

2. PEATÜKK

Raamatupidamise aastaaruannete ettevalmistamine, kontroll ja heakskiitmine ning rakenduskavade lõpetamine

Artikkel 48

Andmete esitamine

Iga aasta kohta, alates 2016. aastast kuni 2025. aastani (k.a), esitavad liikmesriigid komisjonile finantsmääruse artikli 59 lõikes 5 sätestatud tähtajaks seal osutatud järgmised dokumendid:

- a) käesoleva määruse artikli 49 lõikes 1 osutatud eelneva aruandeaasta raamatupidamise aastaaruanne;
- b) käesoleva määruse artikli 32 lõike 4 punktis e osutatud liidu vahendite haldaja kinnitus ja iga-aastane kokkuvõtte eelmise aruandeaasta kohta;
- c) käesoleva määruse artikli 34 lõike 5 punktides a ja b osutatud auditiarvamus ning auditiaruanne eelmise aruandeaasta kohta.

Artikkel 49

Raamatupidamise aastaaruannete koostamine

1. Komisjonile esitatakse iga rakenduskava kohta finantsmääruse artikli 59 lõike 5 esimese lõigu punktis a osutatud raamatupidamise aastaaruanne. Raamatupidamise aastaaruanded hõlmavad aruandeaastat ja sisaldavad järgmist:

- a) sertifitseerimisasutuse raamatupidamissüsteemi kirjendatud avaliku sektori rahastamiskõlblike kulude kogusummat, mis on lisatud kooskõlas artikli 41 ja artikli 45 lõikega 2 pärast aruandeaasta lõppu 31. juuliks komisjonile esitatud maksetaotlustesse, tegevuste elluviimisel tekkinud avaliku sektori rahastamiskõlblike kulude kogusummat ja toetusesaajatele artikli 42 lõike 2 kohaselt tehtud maksete kogusummat;
- b) aruandeaasta jooksul tühistatud ja tagasinõutud summasid, aruandeaasta lõpu seisuga tagasinõutavaid summasid ning summasid, mida ei ole võimalik tagasi saada;
- c) punktist a lähtuvalt teatavaks tehtud kulude ja sama aruandeaasta maksetaotlustel deklareeritud kulude vastavusse viimist koos mis tahes erinevuste selgitusega.

2. Kui liikmesriik jätab raamatupidamise aastaaruandest välja kulu, mis sisaldus aruandeaasta vahemaksetaotluses, sest kulu seaduslikkust ja korrektsust alles hinnatakse, võib kogu nimetatud kulu või selle osa, mis on osutunud seaduslikuks ja korrektseks, lisada järgmiste aruandeaastate vahemaksetaotlustesse.

3. Käesoleva artikli rakendamise ühetaoliste tingimuste kehtestamiseks võtab komisjon vastu rakendusaktid, milles sätestatakse käesolevas artiklis osutatud raamatupidamise aastaaruande näidis. Rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 63 lõikes 3 osutatud kontrollimenetlusega.

Artikkel 50

Raamatupidamisarvestuse kontroll ja heakskiitmine

1. Aruandeperioodi lõpule järgneva aasta 31. maiks viib komisjon vastavalt finantsmääruse artikli 59 lõikele 6 läbi liikmesriigi poolt käesoleva määruse artikli 48 alusel esitatud dokumentide kontrolli.

Liikmesriik esitab komisjoni taotlusel kogu vajaliku lisateabe, mis võimaldab komisjonil käesoleva lõike esimeses lõigus seatud tähtajaks määrata kindlaks, kas raamatupidamise aastaaruanded on täielikud, täpsed ja õiged.

2. Komisjon kiidab raamatupidamise aastaaruanded heaks, kui ta saab järeldada, et need on täielikud, täpsed ja õiged. Komisjon teeb sellise järelduse, kui auditeerimisasutus on esitanud märkusteta auditiarvamuse raamatupidamise aastaaruande täielikkuse, täpsuse ja õigsuse kohta, välja arvatud siis, kui komisjonil on konkreetseid tõendeid selle kohta, et auditiaruanne raamatupidamise aastaaruande kohta on ebausaldusväärne.

3. Komisjon teavitab liikmesriiki lõikes 1 osutatud tähtjaks, kas ta kiidab raamatupidamise aastaaruande heaks.

4. Kui komisjon ei saa liikmesriigist olenevatel põhjustel lõikes 1 osutatud tähtjaks raamatupidamise aastaaruannet heaks kiita, teavitab komisjon liikmesriiki, täpsustades kooskõlas lõikega 2 põhjused, ning meetmed, mida tuleb võtta, ning nende täitmise tähtaja. Nimetatud tähtaja lõpus teavitab komisjon liikmesriiki sellest, kas ta saab raamatupidamise aastaaruande heaks kiita.

5. Raamatupidamise aastaaruandesse kirjendatud kulude aluseks olevate tehingute seaduslikkuse ja korrektsusega seotud küsimusi komisjon raamatupidamise aastaaruande heakskiitmisel arvesse ei võta. Raamatupidamise aastaaruannete läbivaatamise ja heakskiitmise menetlus ei takista vahemaksetaotluste menetlemist ning sellega ei kaasne maksete peatamist, ilma et see piiraks artiklite 46 ja 47 kohaldamist.

6. Komisjon arvutab heakskiidetud raamatupidamise aastaaruannete alusel abifondist aruandeaastal tasumisele kuuluva summa ning sellest tulenevad korrigeerimised maksetes liikmesriikidele. Komisjon võtab arvesse

- i) artikli 49 lõike 1 punktis a osutatud arvestuskannete summat, mille suhtes kohaldatakse artiklis 20 kindlaks määratud kaasrahastamismäära;
- ii) komisjoni poolt selle aruandeaasta jooksul tehtud maksete kogusummat, mis koosneb vahemaksete summadest, mille komisjon on tasunud vastavalt artiklile 21 ja artikli 40 lõikele 1.

7. Pärast käesoleva artikli lõikes 6 osutatud arvutuste läbiviimist tasub komisjon juurdemaksed 30 päeva jooksul pärast raamatupidamise aastaaruannete heakskiitmist. Kui liikmesriigilt on vaja summa tagasi nõuda, esitab komisjon liikmesriigile tagasinõudekorralduse, mis viiakse võimaluse korral täide nii, et see tasaarvdatakse liikmesriigile makstavate summadega järgmiste maksete puhul samasse rakenduskavva. Nimetatud tagasinõudmine ei tähenda finantskorrektsiooni ning sellega ei kaasne abifondi toetuse vähenemine rakenduskavale. Tagasimakstud summad loetakse vastavalt finantsmääruse artikli 177 lõikele 3 sihtotstarbeliseks tuluks.

8. Kui komisjon ei saa lõikes 4 sätestatud menetlust järgides raamatupidamise aastaaruannet heaks kiita, arvutab komisjon

olemasoleva teabe põhjal ning kooskõlas lõikega 6 abifondist aruandeaastal tasumisele kuuluva summa ja teavitab sellest liikmesriiki. Kui liikmesriik teavitab komisjoni oma nõusolekust kahe kuu jooksul teate edastamisest komisjonilt, kohaldatakse lõiget 7. Nõusoleku puudumisel võtab komisjon rakendusaktidega vastu otsuse abifondist aruandeaastal tasumisele kuuluva summa kohta. Nimetatud otsus ei tähenda finantskorrektsiooni ning sellega ei kaasne abifondi toetuse vähenemine rakenduskavale. Otsuse põhjal kohandab komisjon liikmesriigile tehtavaid makseid tasaarveldusega vastavalt lõikele 7.

9. Komisjoni poolt heakskiidetud raamatupidamise aastaaruanne või komisjoni lõikest 8 tulenev otsus ei piira artiklite 55 ja 56 kohaste korrektsioonide kohaldamist.

10. Liikmesriigid võivad asendada eeskirjadevastaselt makstud summad, mis avastatakse pärast raamatupidamise aastaaruande esitamist, viies sisse vastavad parandused selle aruandeaasta, mil eeskirjade eiramist märgati, raamatupidamise aastaaruandesse, ilma et see piiraks artiklite 55 ja 56 kohaldamist.

Artikkel 51

Dokumentide kättesaadavus

1. Korraldusatus tagab, et selliseid tegevusi, mille rahastamiskõlblike avaliku sektori kulude kogusumma on väiksem kui 1 000 000 eurot, puudutavad tõendavad dokumendid, mis käsitlevad abifondist toetust saavaid kulusid, tehakse taotluse alusel komisjonile ja Euroopa Kontrollikoja kättesaadavaks kolme aasta vältel alates 31. detsembrist pärast tegevuse kulusid sisaldava raamatupidamise aastaaruande esitamist.

Muude kui esimeses lõigus osutatud tegevuste puhul tehakse tõendavad dokumendid kättesaadavaks kaheks aastaks alates 31. detsembrist pärast lõpetatud tegevuse lõplikke kulusid sisaldava raamatupidamise aastaaruande esitamist.

Korraldusatus võib otsustada kohaldada teises lõigus osutatud eeskirja ka selliste tegevuste suhtes, mille rahastamiskõlblike kulude summa on väiksem kui 1 000 000 eurot.

Esimeses lõigus osutatud periood katkestatakse kohtumenetluste korral või komisjoni nõuetekohaselt põhjendatud taotluse alusel.

2. Toetusesaajaid teavitab lõikes 1 osutatud ajavahemiku alguskuupäevast korraldusatus.

3. Dokumente säilitatakse kas originaalide või originaalide tõestatud koopiade kujul või üldtunnustatud andmekandjatel, sealhulgas originaaldokumentide elektrooniliste versioonide või üksnes elektroonilises versioonis eksisteerivate dokumentide kujul.

4. Dokumente säilitatakse kujul, mis võimaldab andmesubjektide tuvastada, ainult seni, kuni see on vajalik nende eesmärkide täitmiseks, mille tõttu andmed koguti või mille tõttu neid töödeldakse.

5. Menetluse, millega tunnistatakse üldtunnustatud andmekandjatel säilitatavate dokumentide vastavust originaaldokumentidele, näevad ette liikmesriigi ametiasutused ning see tagab, et säilitatavad versioonid on kooskõlas liikmesriigi õiguslike nõuetega ja neid saab auditeerimisel kasutada.

6. Kui dokumendid on olemas üksnes elektroonilisel kujul, peavad kasutatavad arvutisüsteemid vastama tunnistatud turvanormidele, mis tagavad säilitatavate dokumentide vastavuse liikmesriigi õiguslikele nõuetele ja võimaluse neid auditeerimisel kasutada.

Artikkel 52

Lõpetamisdokumentide esitamine ja lõppmaksete tasumine

1. Lisaks artiklis 48 osutatud dokumentidele esitavad liikmesriigid 2023. aasta 1. juulist kuni 2024. aasta 30. juunini kestva viimase aruandeaasta kohta rakenduskava elluviimise lõpparuande.

2. Lõppmaksed tasutakse hiljemalt kolme kuu jooksul pärast viimase aruandeaasta raamatupidamise aastaaruande heakskiitmise kuupäeva või ühe kuu jooksul pärast rakenduskava elluviimise lõpparuande vastuvõtmise kuupäeva, olenevalt sellest, kumb tähtpäev on hilisem.

3. PEATÜKK

Finantskorrektsioonid ja tagasinõudmine

Artikkel 53

Liikmesriikide tehtavad finantskorrektsioonid

1. Eeskirjade eiramise uurimine ja nõutavate finantskorrektsioonide ning tagasinõudmiste tegemine on esmajoonel liikmesriikide ülesanne. Süstemaatilise eeskirjade eiramise korral laiendab liikmesriik uurimist, et see hõlmaks kõiki tegevusi, mida eeskirjade eiramine võib mõjutada.

2. Liikmesriik teeb tegevustes või rakenduskavades avastatud üksiku või süstemaatilise eeskirjade eiramisega seoses nõutavad finantskorrektsioonid. Finantskorrektsioonid seisnevad avaliku

sektori toetuse täielikus või osalises tühistamises tegevusele või rakenduskavale. Liikmesriik võtab arvesse eeskirjade eiramise laadi ja keerukust ning abifondile tekitatud rahalist kahju ja kohaldab proportsionaalseid korrektsioone. Korraldusamet kirjutab finantskorrektsioonid selle aruandeaasta raamatupidamise aastaaruandesse, mille jooksul tühistamine otsustatakse.

3. Abifondi toetuse osamakset, mis tühistatakse kooskõlas lõikega 2, võib liikmesriik kasutada uuesti asjaomase rakenduskava piires sõltuvalt lõikest 4.

4. Toetuse osamakset, mis tühistatakse kooskõlas lõikega 2, ei või kasutada uuesti ühegi tegevuse jaoks, mille suhtes on kohaldatud korrektsiooni, või kui finantskorrektsioon tehakse süstemaatilise eeskirjade eiramise eest, siis mitte ühegi tegevuse jaoks, mida süstemaatiline eeskirjade eiramine puudutas.

5. Finantskorrektsioonid ei piira liikmesriikide kohustust nõuda tagasimaksed sisse vastavalt käesolevale artiklile.

Artikkel 54

Komisjoni tehtavad finantskorrektsioonid

1. Komisjon teeb rakendusaktidega finantskorrektsioone, tühistades osa liidu eraldisest rakenduskavale või kogu sellise eraldise ning nõudes liikmesriigilt summad tagasi, et välistada liidu vahenditest selliste kulutuste finantseerimine, mis rikub kohaldatavat õigust.

2. Kohaldatava õiguse rikkumisega kaasneb finantskorrektsioon ainult komisjonile deklareeritud kulutuste osas ning juhul, kui on täidetud üks järgmistest tingimustest:

a) rikkumine on mõjutanud vastutava asutuse otsust tegevuse väljavalimise kohta abifondist toetuse saamiseks või juhul, kui rikkumise laadist tulenevalt ei ole võimalik sellist mõju kindlaks teha, kuid esineb märkimisväärne oht, et rikkumine omas sellist mõju;

b) rikkumine on mõjutanud kulude summat, mis deklareeriti hüvitamiseks liidu eelarvest või juhul, kui rikkumise laadist tulenevalt ei ole võimalik selle finantsmõju suurust hinnata, kuid esineb märkimisväärne oht, et rikkumine omas sellist mõju.

3. Lõikest 1 tuleneva finantskorrektsiooni üle otsustades järgib komisjon proportsionaalsuse põhimõtet, võttes arvesse kohaldatava õiguse rikkumise laadi ja raskusastet ning selle rahalisi tagajärgi liidu eelarvele. Komisjon hoiab Euroopa Parlamenti ja nõukogu finantskorrektsioonide kohaldamise otsustega kursis.

Artikkel 55

Komisjoni finantskorrektsioonide kriteeriumid

1. Komisjon teeb rakendusaktidega finantskorrektsioone, tühistades rakenduskavale antud liidu toetuse vastavalt artiklile 54 täielikult või osaliselt, kui ta leiab pärast vajalike kontrollide tegemist, et

- a) rakenduskava juhtimis- ja kontrollisüsteemi tõhusas toimimises on suuri puudusi, mis ohustavad rakenduskavale juba antud liidu toetust;
- b) liikmesriik ei ole enne käesolevas lõikes sätestatud korrektsoonimenetluse alustamist täitnud artiklist 53 tulenevaid kohustusi;
- c) maksetaotluses sisalduvad kulud on seotud eeskirjade eiramisega, mida liikmesriik ei ole enne käesolevas lõikes sätestatud korrektsoonimenetluse alustamist kõrvaldanud.

Komisjon teeb finantskorrektsioone iga avastatud eeskirjade eiramise juhtumi puhul eraldi, arvestades seejuures, kas eeskirjade eiramine on süstemaatiline. Kui abifondilt tagasi nõutud eeskirjade eiramisega seotud kulude summat ei ole võimalik täpselt kvantifitseerida, kohaldab komisjon kindla määraga või ekstrapoleeritud finantskorrektsioone.

2. Lõikest 1 tuleneva korrektsooni kohta otsuse tegemisel järgib komisjon proportsionaalsuse põhimõtet, võttes arvesse eeskirjade eiramise laadi ja raskusastet ning rakenduskavas leitud juhtimis- ja kontrollisüsteemide puuduste ulatust ja rahalisi tagajärgi.

3. Kui komisjoni seisukoha aluseks on aruanded audiitoritelt, kes ei ole tema enda talitustest, teeb ta oma järeldused rahaliste tagajärgede kohta pärast seda, kui on tutvunud asjaomase liikmesriigi poolt artikli 53 lõike 2 alusel võetud meetmetega, artikli 30 lõike 2 alusel saadetud teadete ja liikmesriigi vastustega.

4. Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 62 vastu delegeeritud õigusakte, milles sätestatakse üksikasjalikud eeskirjad, mis puudutavad kriteeriumeid juhtimis- ja kontrollisüsteemide tõhusas toimimises esinevate suurte puuduste kindlaks tegemiseks, sh selliste puuduste peamisi liike, kohaldatava finantskorrektsiooni taseme määramise kriteeriume ning kindlate määrade ja ekstrapoleeritud finantskorrektsioonide kohaldamise kriteeriume.

Artikkel 56

Komisjoni finantskorrektsioonide tegemise menetlus

1. Enne finantskorrektsiooni üle otsuse tegemist käivitab komisjon menetluse, teatades liikmesriigile kontrollijärgsed esialgsed järeldused ning paludes liikmesriigil avaldada oma seisukohad kahe kuu jooksul.

2. Kui komisjon pakub välja finantskorrektsioonid ekstrapolatsiooni või kindla määra põhjal, antakse liikmesriigile võimalus tõendada asjaomase dokumentatsiooni läbivaatamise abil, et eeskirjade eiramise tegelik ulatus on komisjoni hinnatust väiksem. Kokkuleppel komisjoniga võib liikmesriik piirata läbivaatamise ulatust üksnes asjaomaste dokumentide asjakohase osa või valimiga. Selliseks läbivaatamiseks lubatud aeg on kõige rohkem kaks kuud pärast lõikes 1 osutatud kahekuulist tähtaega, välja arvatud nõuetekohaselt põhjendatud juhtudel.

3. Komisjon võtab arvesse kõiki tõendeid, mille liikmesriik on esitanud lõigetes 1 ja 2 sätestatud tähtaegade jooksul.

4. Kui liikmesriik ei nõustu komisjoni esialgsete järeldustega, kutsub komisjon liikmesriigi ärakuulamisele, tagamaks, et komisjonile on kättesaadav kogu asjakohane teave ja kõik seisukohad, mille põhjal teha järeldus finantskorrektsiooni kohaldamise kohta.

5. Kui jõutakse kokkuleppele ning ilma et see piiraks käesoleva artikli lõike 7 kohaldamist, võib liikmesriik abifondi kooskõlas artikli 53 lõikega 3 uuesti kasutada.

6. Finantskorrektsioonide tegemiseks võtab komisjon rakendusaktidega vastu otsuse kuue kuu jooksul alates ärakuulamise kuupäevast või lisateabe saamise kuupäevast, kui liikmesriik nõustub ärakuulamise järel sellist lisateavet esitama. Komisjon võtab arvesse kõiki menetluse käigus esitatud andmeid ja tähelepanekuid. Kui ärakuulamist ei toimu, hakatakse kuuekuulist tähtaega arvestama kaks kuud pärast seda, kui komisjon on saatnud liikmesriigile kutse ärakuulamisele.

7. Kui komisjon, täites artiklist 36 tulenevaid kohustusi, või Euroopa Kontrollikoda tuvastab eeskirjade eiramisi, mis osutab suurtele puudustele juhtimis- ja kontrollisüsteemi tõhusas toimimises, vähendab sellest tulenev finantskorrektsioon abifondi toetust rakenduskavale.

Esimest lõiku ei kohaldata juhtimis- ja kontrollisüsteemi tõhusas toimimises esineva suure puuduse korral, mille puhul kehtis enne kuupäeva, mil komisjon või Euroopa Kontrollikoda puuduse tuvastas, järgmine:

- a) see tuvastati komisjonile finantsmääruse artikli 59 lõike 5 kohaselt esitatud liidu vahendite haldaja kinnituses, iga-aastases auditiaruandes või auditiarvamuses või muudes komisjonile esitatud auditeerimisasutuse auditiaruannetes ning võeti asjakohased meetmed või
- b) liikmesriik kohaldas selle suhtes asjakohaseid parandusmeetmeid.

Kui on esitatud asjaomased liidu vahendite haldaja kinnitused, iga-aastased auditiaruanded ja auditiarvamused, on juhtimis- ja kontrollisüsteemi tõhusas toimimises esinevate suurte puuduste hindamise aluseks kohaldatavad õigusnormid.

Finantskorrektsiooni kohaldamise otsuse tegemisel komisjon

- a) peab kinni proportsionaalsuse põhimõttest, võttes arvesse juhtimis- ja kontrollisüsteemi tõhusas toimimises esineva suure puuduse laadi ja raskusastet ning selle rahalisi tagajärgi liidu eelarvele;
- b) kindlamääraliste või ekstrapoleeritud korrektsioonide kohaldamiseks välistab liikmesriigi poolt tuvastatud eeskirju eiravad kulud, mille suhtes kohaldati kooskõlas artikli 50 lõikega 10 raamatupidamise aastaaruande kohandusi, ning kulud, mille osas toimub vastavalt artikli 49 lõikele 2 nende seaduslikkuse ja korrektsuse hindamine;
- c) võtab liidu eelarvet ohustava jääkriski määramisel arvesse kindlamääralisi või ekstrapoleeritud korrektsioone, mida liikmesriik kulude suhtes on kohaldanud muude liikmesriigi tuvastatud suurte puuduste korral.

Artikkel 57

Tagasimaksed

1. Tagasimaksed liidu eelarvesse tuleb teha enne finantsmääruse artikli 73 alusel koostatud sissenõudekorralduses osutatud tähtpäeva. See tähtpäev on korralduse väljastamise kuule järgneva teise kuu viimane päev.

2. Iga hilinenud tagasimakse puhul makstakse viivist, mida hakatakse arvestama alates tähtpäevast ja mis lõpeb makse tegeliku tegemise päeval. Sellise viivise määr on poolteist

protsendipunkti kõrgem kui määr, mida Euroopa Keskpank kohaldab oma põhiliste refinantseerimistingute puhul selle kuu esimesel tööpäeval, millele tähtpäev langeb.

Artikkel 58

Rakenduskavade proportsionaalne kontroll

1. Tegevustele, mille rahastamiskõlblikud kulud kokku ei ületa 150 000 eurot, ei korralda auditeerimisasutus ega komisjon enne raamatupidamise aastaaruande esitamist aruandeaasta kohta, millal tegevus on lõpetatud, üle auditi. Muid tegevusi auditeerib auditeerimisasutus või komisjon kõige rohkem kord aruandeaastas enne selle aruandeaasta raamatupidamise aastaaruannete esitamist, millal tegevus on lõpule viidud. Komisjon ega auditeerimisasutus ei auditeeri tegevusi, mida Euroopa Kontrollikoda on kõnealuse aasta jooksul auditeerinud, tingimusel et auditeerimisasutus ja komisjon saavad Euroopa Kontrollikoja auditi tulemusi kõnealuse tegevuse kohta oma ülesannete täitmiseks kasutada.

2. I rakenduskavast toetatava tegevuse auditeerimine võib hõlmata selle kõiki etappe ja jaotusahela kõiki tasandeid, küll aga ei kontrollita lõppsaajaid, välja arvatud juhul, kui riskihindamisega tuvastatakse konkreetne eeskirjade eiramise või pettuse oht.

3. Rakenduskava puhul, mille kõige uuemast auditiaruandest ilmneb, et suuri puudusi ei ole, võib komisjon leppida artikli 37 lõikes 2 osutatud järgmisel kohtumisel auditeerimisasutusega kokku, et nõutava auditeerimise taset võib vähendada, nii et see on tuvastatud tõenäosusega proportsionaalne. Sellisel juhul komisjon ei auditeeri kohapeal, kui ei ole tõendeid, mis võimaldavad väita, et juhtimis- ja kontrollisüsteemi toimimises on märkimisväärsed puudusi, mis mõjutavad komisjonile deklareeritud kulusid aruandeaastal, mille raamatupidamise aastaaruande on komisjon heaks kiitnud.

4. Rakenduskavade puhul, mille puhul komisjon leiab, et auditeerimisasutuse aruanne on usaldusväärne, võib komisjon leppida auditeerimisasutusega kokku piirata komisjoni kohapealseid auditeid ja auditeerida auditeerimisasutuse tööd, kui ei ole tõendeid puudustest auditeerimisasutuse töös aruandeaastal, mille raamatupidamise aastaaruande on komisjon heaks kiitnud.

5. Erandina lõikest 1 võivad auditeerimisasutus ja komisjon auditeerida tegevusi juhul, kui riskihindamisega või Euroopa Kontrollikoja auditiga tuvastatakse konkreetne eeskirjade eiramise või pettuse oht või kui on tõendeid suurtest puudustest asjaomase rakenduskava juhtimis- ja kontrollisüsteemi tõhusas toimimises, ning artikli 51 lõikes 1 osutatud ajavahemiku jooksul. Komisjon võib auditeerimisasutuse töö hindamise eesmärgil analüüsida auditeerimisasutuse kontrollijälge või võtta osa auditeerimisasutuse kohapealsest kontrollist ning auditeerida tegevusi, kui see on vastavalt rahvusvaheliselt tunnustatud auditeerimisstandarditele vajalik auditeerimisasutuse tõhusa toimimise kinnituse saamiseks.

4. PEATÜKK

Kulukohustustest vabastamine

Artikkel 59

Kulukohustustest vabastamine

1. Komisjon vabastab kohustusest summad, mis arvutatakse rakenduskavale ning mida ei ole esialgsete eelmaksete ja igaaastaste eelmaksete ja vahemaksete tegemiseks ära kasutatud 31. detsembriks kolmandal majandusaastal, mis järgneb rakenduskava alusel eelarvelise kulukohustuse võtmise aastale, või mille kohta ei ole kooskõlas artikliga 45 esitatud artikli 41 kohaselt koostatud maksetaotlust, sealhulgas kõik maksetaotlused, mille suhtes või mille osa suhtes kohaldatakse maksetähtaja katkestamist või maksete peatamist.

2. Kulukohustused, mis on 31. detsembril 2023 veel avatud, vabastatakse, kui komisjonile ei ole artikli 52 lõikes 1 sätestatud tähtajaks esitatud artikli 52 lõike 1 alusel nõutavaid dokumente.

Artikkel 60

Erand kulukohustustest vabastamisel

1. Kulukohustustest vabastamisega seotud summat vähendatakse summade võrra, mis on võrdsed sellise osaga eelarvelisest kulukohustusest,

a) millega seotud tegevused on peatatud kohtumenetluse või halduskaebusega, millel on peatav toime, või

b) mille kohta ei ole olnud võimalik koostada maksetaotlust vääramatul jõu tõttu, mis mõjutab oluliselt kogu rakenduskava või selle osa rakendamist.

Esimese lõigu punkti b alusel vääramatul jõu esinemisele tuginevad liikmesriigi ametiasutused peavad tõendama vääramatul jõu ootest mõju kogu rakenduskava või selle osa rakendamisele.

Esimese lõigu punktide a ja b kohaldamisel võib vähendamist taotleda ühe korra, kui peatamine või vääramatul jõud ei ole kestnud kauem kui ühe aasta, või nii mitu korda kui vastab vääramatul jõu kestusele või aastate arvule alates sellise kohtu- või haldusotsuse kuupäevast, millega tegevuse rakendamine peatati, kuni lõpliku kohtu- või haldusotsuse kuupäevani.

2. Selleks et summa deklareeritaks eelneva aasta lõpuks, saadab liikmesriik lõike 1 esimese lõigu punktides a ja b osutatud erandeid puudutavad andmed komisjonile 31. jaanuariks.

Artikkel 61

Menetlus

1. Kui on oht, et kohaldatakse artikli 59 kohast kulukohustustest vabastamise eeskirja, teatab komisjon sellest liikmesriigile ja korraldusasutusele aegsasti.

2. Lähtudes andmetest, mis ta on saanud 31. jaanuariks, teeb komisjon liikmesriigile ja korraldusasutusele teatavaks nendest andmetest tuleneva kulukohustustest vabastamise summa.

3. Liikmesriigil on kaks kuud aega, et nõustuda kulukohustustest vabastatava summaga või esitada oma tähelepanekud.

4. Liikmesriik esitab komisjonile 30. juuniks muudetud rahastamiskava, mis kajastab rakenduskava jaoks asjaomaseks majandusaastaks vähendatud toetuse summat. Kui muudetud rahastamiskava ei esitata, muudab komisjon rahastamiskava, vähendades abifondist makstavaid toetuse osamakseid asjaomaseks majandusaastaks.

5. Komisjon muudab rakenduskava vastuvõtmise otsust rakendusaktidega hiljemalt 30. septembril.

VII JAOTIS

VOLITUSTE DELEGEERIMINE, RAKENDUS- JA LÕPPSÄTTED

Artikkel 62

Delegeeritud volituste rakendamine

1. Komisjonile antakse õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte käesolevas artiklis sätestatud tingimustel.

2. Artikli 13 lõikes 6, artikli 30 lõike 2 viiendas lõigus, artikli 32 lõike 8 esimeses lõigus, artikli 32 lõikes 9, artikli 34 lõikes 7, artikli 34 lõikes 8 ja artikli 55 lõikes 4 osutatud õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte antakse komisjonile määramata ajaks alates käesoleva määruse jõustumise kuupäevast.

3. Niipea kui komisjon on delegeeritud õigusakti vastu võtnud, teeb ta selle samal ajal teatavaks Euroopa Parlamendile ja nõukogule.

4. Delegeeritud õigusakt jõustub ainult juhul, kui Euroopa Parlament ega nõukogu ei ole kahe kuu jooksul pärast õigusakti teatavakstegemist Euroopa Parlamendile ja nõukogule esitanud selle suhtes vastuväidet või kui Euroopa Parlament ja nõukogu on enne selle tähtaja möödumist komisjonile teatanud, et nad ei esita vastuväidet. Euroopa Parlamendi või nõukogu algatusel pikendatakse seda tähtaega kahe kuu võrra.

Kui pärast selle tähtaja möödumist ei ole Euroopa Parlament ega nõukogu delegeritud õigusakti suhtes vastuväidet esitanud, avaldatakse see *Euroopa Liidu Teatajas* ning see jõustub õigusaktis nimetatud kuupäeval.

Delegeeritud õigusakti võib avaldada *Euroopa Liidu Teatajas* ja see võib jõustuda enne kõnealuse tähtaja möödumist juhul, kui Euroopa Parlament ja nõukogu on mõlemad teatanud komisjonile oma kavatsusest jätta vastuväide esitamata.

Õigusakt ei jõustu, kui Euroopa Parlament või nõukogu esitab delegeeritud õigusakti suhtes vastuväite. Vastuväite esitanud institutsioon peab delegeeritud õigusakti kohta esitatud vastuväidet põhjendama.

Artikkel 63

Komiteemenetlus

1. Komisjoni abistab määruses (EL) nr 182/2011 osutatud komitee.

2. Käesolevale lõikele viitamisel kohaldatakse määruse (EL) nr 182/2011 artiklit 4.

3. Käesolevale lõikele viitamisel kohaldatakse määruse (EL) nr 182/2011 artiklit 5.

Kui komitee arvamust ei esita, ei võta komisjon seoses käesoleva määruse artikli 32 lõikes 8 osutatud rakendusvolitustega rakendusakti eelnõu vastu ja kohaldatakse määruse (EL) nr 182/2011 artikli 5 lõike 4 kolmandat lõiku.

Artikkel 64

Jõustumine

Käesolev määrus jõustub selle *Euroopa Liidu Teatajas* avaldamise päeval. Seda kohaldatakse alates 1. jaanuarist 2014.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Strasbourg, 11. märts 2014

Euroopa Parlamendi nimel
president
M. SCHULZ

Nõukogu nimel
eesistuja
D. KOURKOULAS

I LISA

RAKENDUSKAVADE MUDELID

1. I rakenduskava mudel

	Peatükk Punkt Alapunkt	Kirjeldus/Tähelepanekud	Maht (tähenärkides)
1.	IDENTIFITSEERIMINE	Selles punktis esitatakse üksnes asjaomast rakenduskava identifitseerivad andmed. Selgesti tuleks nimetada liikmesriik rakenduskava nimi ja CCI number (ühtne tunnuscode).	200
2.	RAKENDUSKAVA KOOSTAMINE		
2.1.	Olukorra kirjeldamine	Käsitleva materiaalse ilmajätuse kindlaksmääramine ja põhjendus.	4 000
		Rakenduskavas käsitleva materiaalse ilmajätuse liigid.	200
2.2.	Materiaalne ilmajätus, mida käsitletakse	Iga käsitleva materiaalse ilmajätuse liigi jaoks jäetakse üks punkt (ja vastavad alapunktid).	
2.2.1.	Kirjeldus	Kavandatud toiduabi ja esmase materiaalse abi jaotamise peamised jooned ja eesmärk ning kaasnevad meetmed.	4 000
2.2.2.	Riiklikud kavad	Toetatavate riiklike kavade kirjeldus.	2 000
2.3.	Muu	Muu vajalik teave	4 000
3.	RAKENDAMINE		
3.1.	Enim puudustkannatavate isikute välja selgitamine	Enim puudustkannatavate isikute välja selgitamiseks vajalike kriteeriumide väljatöötamise mehhanismi kirjeldus, vajaduse korral materiaalse ilmajätuse liikide kaupa.	2 000
3.2.	Tegevuste valik	Tegevuste valimise kriteeriumid ja valikumehhanismi kirjeldus, vajaduse korral materiaalse ilmajätuse liikide kaupa.	2 000
3.3.	Partnerorganisatsioonide valik	Partnerorganisatsioonide valiku kriteeriumid, vajaduse korral materiaalse ilmajätuse liikide kaupa.	2 000
3.4.	Täiendavus ESFist toetatavate meetmetega	Täiendavust (ESFist toetatavate meetmetega) tagava mehhanismi kirjeldus.	4 000
3.5.	Rakenduskava rakendavad asutused	Korraldusasutuse, vajaduse korral sertifitseerimisasutuse ning auditeerimisasutuse ja selle asutuse kindlaksmääramine, kellele komisjon teeb makseid.	2 000
3.6.	Seire ja hindamine	Rakenduskava elluviimise seire kirjeldus	4 000
3.7.	Tehniline abi	Artikli 27 lõike 4 kohase tehnilise abi kavandatud kasutuse kirjeldus, sh meetmed toetusesaajate haldussuutlikkuse suurendamiseks tegevuste usaldusväärse finantsjuhtimise raames.	4 000

Peatükk Punkt Alapunkt	Kirjeldus/Tähelepanekud	Maht (tähepärgides)	
4.	SIDUSRÜHMADE KAAS- ATUS	Selliste meetmete kirjeldus, mida on võetud, et kaasata kõik asjaomased sidusrühmad ning vajaduse korral ka pädevad piirkondlikud, kohalikud ja muud avalikud asutused rakenduskava ettevalmistamiseks.	2 000
5.	FINANTSKAVA	Selles punktis tuleb näidata: 5.1. tabel, kus on aasta kaupa vastavalt artiklile 20 täpsustatud abifondist eraldatava toetuse rahaliste assigneeringute summa; 5.2. tabel, kus on näidatud rakenduskava toetuse rahaliste assigneeringute kogusumma kogu rakenduskava programmitöö perioodiks materiaalse ilmajätuse liikide kaupa ja ka vastavad kaasnevad meetmed.	tekst: 1 000 Andmed esitada CSV või XLS vormingus

Finantsandmete esitamise vorm (punkt 5)

5.1. Rakenduskava rahastamiskava, kus näidatakse abifondi iga-aastased kohustused ja nendele vastavad riikliku kaasrahastamise summad eurodes.

	Kokku	2014	2015	....	2020
Abifond (a)					
Riiklik kaasrahastamine (b)					
Avaliku sektori kulud (c) = (a) + (b)					
Kaasrahastamise määr (d) = (a) / (c)					

5.2. Rahastamiskava, kus näidatakse rakenduskavast antava toetuse rahaliste assigneeringute kogusumma (eurodes) iga käsitletava materiaalse ilmajätuse liigi ja vastavate kaasnevate meetmete kohta.

Materiaalse abi liik	Avaliku sektori kulud
Kokku	
Tehniline abi	
Materiaalse abi liik 1	
sh kaasnevad meetmed	
Materiaalse abi liik 2	
sh kaasnevad meetmed	
Materiaalse abi liik n	
sh kaasnevad meetmed	

2. II rakenduskava mudel

	Peatükk Punkt Alapunkt	Kirjeldus/Tähelepanekud	Maht (tähemärkides)
1.	IDENTIFITSEERIMINE	Selles punktis esitatakse üksnes asjaomast rakenduskava identifitseerivad andmed. Selgesti tuleb nimetada liikmesriik rakenduskava nimi ja CCI number (ühtne tunnuscode).	200
2.	RAKENDUSKAVA KOOSTAMINE		
2.1.	Strateegia	Kirjeldus strateegia kohta, kuidas kava aitab kaasa sotsiaalse ühtekuuluvuse ja vaesuse vähendamise eesmärkide saavutamisele strateegia „Euroopa 2020” kohaselt, sh abi prioriteetide valiku põhjendus.	20 000
2.2.	Sekkumise loogika	Riiklike vajaduste kindlakstegemine	3 500
		Rakenduskava eesmärgid	7 000
		Oodatavad tulemused ning vastavad väljundi- ja tulemusnäitajad koos algväärtuse ja sihtväärtusega (iga eesmärgi kohta).	3 500
		Sihtrühmaks olevate enim puudustkannatavate isikute kindlaksmääramine.	3 500
		Finantsnäitajad	2 000
2.3.	Muu	Muu vajalik teave	3 500
3.	RAKENDAMINE		
3.1.	Meetmed	Toetatavate meetmete liikide kirjeldus ja näited ning nende panus eesmärkide saavutamisse.	7 000
3.2.	Tegevuste valik	Tegevuste valiku juhtpõhimõtted, vajaduse korral eristatud meetmeliikide kaupa.	3 500
3.3.	Toetusesaajad	Toetusesaajate liikide kindlaksmääramine (kui on asjakohane), vajaduse korral eristatud meetmete liikide kaupa.	3 500
3.4.	Täiendavus ESFist toetatavate meetmetega	Kirjeldus mehhanismi kohta, mis tagab täiendavuse ESFist toetatavate meetmetega ning välistab kattumise ja topelt-rahastamise.	4 000
3.5.	Rakenduskava rakendavad asutused	Korraldusasutuse, vajaduse korral sertifitseerimisasutuse ning auditeerimisasutuse ja selle asutuse kindlaksmääramine, kellele komisjon teeb makseid.	2 000
3.6.	Seire ja hindamine	Selles alapunktis tuleb kirjeldada rakenduskava elluviimise seiret. Eelkõige on vaja selgitada, kuidas näitajate abil jälgitakse rakenduskava elluviimist. Näitajateks on eraldatud kuludega seotud finantsnäitajad, toetatud tegevustega seotud väljundinäitajad ning kavapõhised tulemusnäitajaid, mis on seotud iga eesmärgiga.	4 000
3.7.	Tehniline abi	Artikli 27 lõike 4 kohase tehnilise abi kavandatud kasutuse kirjeldus, sh meetmed toetusesaajate haldussuutlikkuse suurendamiseks tegevuste usaldusväärse finantsjuhtimise raames.	4 000

	Peatükk Punkt Alapunkt	Kirjeldus/Tähelepanekud	Maht (tähemärkides)
4.	SIDUSRÜHMADE KAAS- ATUS	Selliste meetmete kirjeldus, mida on võetud, et kaasata kõik asjaomased sidusrühmad ning vajaduse korral ka pädevad piirkondlikud, kohalikud ja muud avalikud asutused rakenduskava ettevalmistamisse.	2 000
5.	FINANTSKAVA	Selles punktis tuleb näidata: 5.1. tabel, kus on aasta kaupa vastavalt artiklile 20 täpsustatud abifondist eraldatava toetuse rahaliste assigneeringute summa; 5.2. tabel, kus on näidatud rakenduskava toetuse rahaliste assigneeringute kogusumma kogu rakenduskava programmitöö perioodiks toetatavate meetmete liikide kaupa.	tekst: 1 000 Andmed esitada CSV või XLS vormingus

Finantsandmete esitamise vorm (punkt 5)

5.1. Rakenduskava rahastamiskava, kus näidatakse abifondi iga-aastased kohustused ja nendele vastavad riikliku kaasrahastamise summad eurodes.

	Kokku	2014	2015	....	2020
Abifond (a)					
Riiklik kaasrahastamine (b)					
Avaliku sektori kulud					
(c) = (a) + (b)					
Kaasrahastamise määr (*)					
(d) = (a) / (c)					

(*) Seda määra võib tabelis ümardada lähima täisarvuni. Täpne kulude hüvitamiseks kasutatav määr on (d).

5.2. Rahastamiskava, milles on näidatud rakenduskava raames toetuseks eraldatavate rahaliste assigneeringute kogusumma iga meetme liigi kohta (eurodes).

Sekkumisvaldkond	Avaliku sektori kulud
Kokku	
Tehniline abi	
Meetme liik 1	
Meetme liik 2	
...	
Meetme liik n	

II LISA

Kulukohustuste assigneeringute jaotus aastate kaupa aastateks 2014–2020 (2011. aasta hindades)

2014	EUR	485 097 840
2015	EUR	485 097 840
2016	EUR	485 097 840
2017	EUR	485 097 840
2018	EUR	485 097 840
2019	EUR	485 097 840
2020	EUR	485 097 840
Kokku	EUR	3 395 684 880

III LISA

Abifondi eraldised aastatel 2014–2020 liikmesriigi kohta (2011. aasta hindades)

Liikmesriik	EUR
Belgia	65 500 000
Bulgaaria	93 000 000
Tšehhi Vabariik	20 700 000
Taani	3 500 000
Saksamaa	70 000 000
Eesti	7 100 000
Iirimaa	20 200 000
Kreeka	249 300 000
Hispaania	499 900 000
Prantsusmaa	443 000 000
Horvaatia	32 500 000
Itaalia	595 000 000
Küpros	3 500 000
Läti	36 400 000
Leedu	68 500 000
Luksemburg	3 500 000
Ungari	83 300 000
Malta	3 500 000
Madalmaad	3 500 000
Austria	16 000 000
Poola	420 000 000
Portugal	157 000 000
Rumeenia	391 300 000
Sloveenia	18 200 000
Slovakkia	48 900 000
Soome	20 000 000
Rootsi	7 000 000
Ühendkuningriik	3 500 000
Kokku	3 383 800 000

IV LISA

Korraldusastutuse ja sertifitseerimisasutuse määramise kriteeriumid

1. Sisekontrollikeskkond

- i) sellise organisatsioonistruktuuri olemasolu, mis hõlmab korraldusastutuse ja sertifitseerimisasutuse ülesandeid ja ülesannete jaotust mõlemas nimetatud asutuses, ning mis tagab vajaduse korral funktsioonide lahususe põhimõtte järgimise;
- ii) raamistik, millega tagatakse vahendusastutustele ülesannete delegeerimise korral nende vastavate vastutusalaade ja kohustuste määramine, nende delegeeritud ülesannete täitmiseks vajaliku suutlikkuse kontrollimine ja aruandluskorra olemasolu;
- iii) eeskirjade eiramise ja alusetult makstud summade tagasinõudmise aruandlus- ja jälgimise menetlus;
- iv) kava organisatsioonis vajalike tehniliste oskustega personali määramiseks organisatsiooni eri tasanditel ja eri ülesannete jaoks.

2. Riskijuhtimine

Arvestades proportsionaalsuse põhimõtet, raamistik, millega tagatakse, et vajaduse korral toimub asjakohane riskijuhtimine, eelkõige juhul, kui ülesandeid muudetakse märkimisväärselt.

3. Juhtimis- ja kontrollimeetmed

A. Korraldusastutus

- i) menetlused, mis on seotud toetusetaotlustega, taotluste hindamisega, rahastamiseks taotluste väljavalimisega, sealhulgas juhised ja suunised, mis tagavad, et tegevused aitavad kaasa rakenduskava erieesmärkide täitmisele ja tulemuste saavutamisele kooskõlas käesoleva määruse artikli 32 lõike 3 punktiga b;
- ii) menetlused juhtimise kontrollitoimingute jaoks, sealhulgas toetusesaajate esitatud hüvitamistaotluste halduskontrollid ja tegevuste kohapealsed kontrollid;
- iii) toetusesaajate esitatud hüvitamistaotluste käsitlemise ja maksete heakskiitmise kord;
- iv) iga tegevuse kohta elektroonilisel kujul andmete kogumise, kirjendamise ja säilitamise süsteemi toimimise kord, sealhulgas, kui see on asjakohane, et koguda, kirjendada ja säilitada andmeid tegevustes osalejate kohta, ning vajaduse korral liigendada näitajaid puudutavaid andmeid soo alusel, ning tagada, et süsteemide turvalisus vastab rahvusvaheliselt tunnustatud standarditele;
- v) korraldusastutuse määratud kord, mille eesmärk on tagada, et toetusesaajad kasutavad eraldi raamatupidamis-süsteemi või vastavaid raamatupidamiskode kõigi tegevusega seotud tehingute kohta;
- vi) tõhusate ja proportsionaalsete pettustevastaste meetmete rakendamise menetlused;
- vii) piisava kontrollijälje ja arhiveerimissüsteemi tagamise kord;
- viii) vahendite haldaja kinnituse, tehtud kontrollid ja tuvastatud nõrkusi käsitleva aruande ning kontrollide lõpp- ja aastaaruande kokkuvõtte koostamise kord;
- ix) menetlused, mis tagavad, et toetusesaajale esitatakse dokument, milles kirjeldatakse iga tegevuse toetuse tingimusi.

B. Sertifitseerimisasutus

- i) komisjonile esitatavate vahemaksetaotluste tõendamise kord;
- ii) raamatupidamise aastaaruannete koostamise ja selle tõendamise kord, et need on õiged, terviklikud ja täpsed ning et kulud vastavad kohaldatavale õigusele, võttes arvesse kõigi auditite tulemusi;

- iii) protseduurid piisava kontrollijälje tagamiseks, mis saavutatakse elektroonilise raamatupidamisarvestuse pidamisega, sealhulgas iga tegevuse osas tagasinõutavate, tagasinõutud ja tühistatud summade kohta;
- iv) kui see on asjakohane, siis kord tagamaks, et sertifitseerimisasutus saab korraldusasutustelt piisava teabe tehtud kontrollide kohta ja auditeerimisasutuse poolt või tema vastutusel teostatud auditite tulemused.

4. Seire

A. Korraldusasutus

- i) vajaduse korral menetlused seirekomisjoni töö toetamiseks;
- ii) menetlused rakendamise aasta- ja lõpparuannete koostamiseks ning komisjonile esitamiseks.

B. Sertifitseerimisasutus

menetlused, mis puudutavad sertifitseerimisasutuse ülesannet teostada järelevalvet juhtimise kontrollitoimingute tulemuste ning auditeerimisasutuse poolt tehtud või tema vastutusel korraldatud auditite tulemuste üle enne maksetaotluste komisjonile esitamist.
